

Bezpečnostní projekt vybrané společenské akce v kontextu ochrany měkkých cílů

Tatiana Blizniaková

Bakalářská práce
2023

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Tatiana Blizniaková
Osobní číslo:	L22562
Studijní program:	B1032A020002 Ochrana obyvatelstva
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Bezpečnostní projekt vybrané společenské akce v kontextu ochrany měkkých cílů

Zásady pro vypracování

1. Na základě dostupných zdrojů zpracujte teoretické poznatky a formulujte teoretická východiska k tématu.
2. Analyzujte současný stav bezpečnosti na konkrétní významnou společenskou akci.
3. Na základě výsledků analýzy vypracujte koordinační plán vybrané významné společenské akce.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. KALVACH, Zdeněk a Benedikt VANGELI, Ministerstvo vnitra, 2018. *Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle* [online]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/danek/vyhodnoceni-ohrozenosti-mekkeho-cile-metodika-ke-stazeni.aspx>.
2. MV ČR. *Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017 – 2020* [online]. Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/koncepce-ochrany-mekkych-cilu-pro-2017-2020-pdf.aspx.
3. VILÁŠEK, Jozef, FIALA, Miloš a VONDRÁŠEK, David. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2014. 189 s. ISBN 978-80-246-2477-8.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Ivan Princ**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2022**

Termín odevzdání bakalářské práce: **5. května 2023**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vižar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 5.5.2025

Jméno a příjmení studenta: Tatiana Blizniaková

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalárska práca vedie názov „Bezpečnostný projekt vybranej spoločenskej akcie v kontexte ochrany mäkkých cieľov“ a je konkrétne zameraný na medzinárodný parahokjový turnaj – Slovakia Cup. Teoretická časť sa zaoberá všeobecnými právnymi normami a zaoberá sa tiež problematikou mäkkých cieľov. Zaoberá sa konkrétnymi bezpečnostnými zložkami a v neposlednom rade poukazuje na cieľ práce a použité metódy. V praktickej časti je predstavené mesto Dolný Kubín a s ním aj športové podujatie Slovakia Cup. Ďalšia kapitola vytvára analýzu súčasného stavu bezpečnosti na tomto podujatí a na základe nej je vytvorený koordinačný plán. Posledná kapitola sa zaoberá návrhom opatrení na skvalitnenie a bezpečnosť mäkkých cieľov.

Klíčová slova: mäkký cieľ, bezpečnosť, štadión, terorizmus, ohroženie,

ABSTRACT

The bachelor thesis is titled "Security project of a selected social event in the context of protection of soft targets" and is specifically focused on the international para-hockey tournament - Slovakia Cup. The theoretical part deals with general legal norms and also deals with the issue of soft targets. It deals with specific security forces and, last but not least, points out the aim of the thesis and the methods used. In the practical section, the town of Dolný Kubín and the sporting event Slovakia Cup are introduced. The next chapter creates an analysis of the current state of security at this event and on the basis of it a coordination plan is created. The last chapter deals with the proposal of measures for the improvement and safety of soft targets.

Keywords: soft target, safety, stadion, terrorism, threats

Týmto by som sa chcela poďakovať vedúcemu práce Ing. Ivanovi Princovi za poskytnutie cenných rád a informácií pri spracovaní bakalárskej práce a tiež za jeho ochotu a trpezlivosť.

Zároveň ďakujem svojej rodine a tzv. kamarátom za podporu.

Motto:

„No vidíš aká si šikovná keď chceš.“

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 PRÁVNE NORMY	12
1.1 VŠEOBECNÉ PRÁVNE NORMY.....	12
1.2 VŠEOBECNÉ ZÁVÄZNÉ NARIADENIA MESTA DOLNÝ KUBÍN.....	14
2 MÄKKÉ CIELE	16
2.1 KONKRÉTNE TERORISTICKÉ ÚTOKY V RÁMCI MÄKKÝCH CIELOV.....	16
2.2 OHROZENIE MÄKKÝCH CIELOV HROZBOU TERORIZMU.....	18
2.3 BEZPEČNOSTNÝ PLÁN MÄKKÉHO CIELA.....	20
3 BEZPEČNOSTNÉ ZLOŽKY	24
3.1 POLICAJNÝ ZBOR.....	24
3.2 MESTSKÁ (OBEČNÁ) POLÍCIA.....	26
3.3 ZÄCHRANNÄ ZDRAVOTNÍCKA SLUŽBA.....	26
3.4 HASIČSKÝ ZÄCHRANNÝ ZBOR.....	27
4 CIEĽ PRÁCE A POUŽITÉ METÓDY	29
II PRAKTICKÄ ČÄST	30
5 MESTO DOLNÝ KUBÍN	31
6 MEDZINÄRODNÝ PARA HOKEJOVÝ TURNAJ – SLOVAKIA CUP	32
6.1 ŠTADIÓN DOLNÝ KUBÍN.....	33
6.2 ORGANIZAČNÉ OPATRENIA PRE USPORIADATEĽOV MEDZINÄRODNÉHO PARAHOKEJOVÉHO TURNAJA – SLOVAKIA CUP.....	33
7 ZABEZPEČENIE ŠTADIÓNA BEZPEČNOSTNÝMI ZLOŽKAMI	35
8 ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU BEZPEČNOSTI NA MEDZINÄRODNOM PARAHOKEJOVOM TURNAJI – SLOVAKIA CUP	38
8.1 ANALÝZA RIZÍK VYBRANÉHO MÄKKÉHO CIELA.....	38
8.2 KRIMINALITA NA ŠPORTOVOM PODUJATÍ SLOVAKIA CUP DOLNÝ KUBÍN.....	40
8.3 ÚROVEŇ ZABEZPEČENIA ŠTADIÓNA POČAS ŠPORTOVÉHO PODUJATIA SLOVAKIA CUP.....	40
9 KOORDINAČNÝ PLÁN	41
9.1 POVINNOSTI A OPRÄVNNENIA ČLENOV BEZPEČNOSTNEJ SLUŽBY.....	43
10 NÄVRH OPATRENIA NA SKVALITNENIE A BEZPEČNOSŤ MÄKKÝCH CIELOV	45
10.1 PREVENTÍVNE OPATRENIA.....	45
10.2 TECHNICKÉ, ORGANIZAČNÉ A MATERIÄLNE OPATRENIA.....	46

ZÁVER	47
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	48
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	53
SEZNAM OBRÁZKŮ	54
SEZNAM TABULEK.....	55
SEZNAM GRAFŮ	56
SEZNAM PŘÍLOH.....	57

ÚVOD

Terorizmus sa v Európe objavil už v 19. storočí, keď sa rôzne separatistické a revolučné skupiny pokúsili presadiť svoje ciele prostredníctvom násilia. Pojem bezpečnosť v Európe rezonoval už v období druhej svetovej vojny, kedy sa tvorili aliancie, s cieľom zabezpečiť stabilitu v regióne.

V priebehu 20. storočia, najmä počas obdobia studenej vojny, boli rôzne teroristické skupiny zapojované do konfliktov. V súčasnosti existuje mnoho teroristických skupín, ktoré sa snažia dosiahnuť svoje ciele prostredníctvom násilia a teroru. Najznámejšími sú napríklad Islamský štát, Al -Káida, ETA a iné. V Slovenskej republike nebol a ani nie je terorizmus taký bežný ako v iných častiach Európy a sveta.

Slovensko a Európa si v posledných desaťročiach zvykli na pocit bezpečia a pokoja. Až donedávna znamenali teroristické hrozby pre bežných ľudí niečo, čo sa ich netýka, z čoho netreba mať strach a obavy. Prvým náznakom možnej hrozby bolo otvorenie hraníc a voľný pohyb osôb takmer po celej Európe. Nepomohli tomu ani masívne migračné vlny, hlavne z krajín, kde extrémizmus, islám a náboženský fanatizmus stoja na prvom mieste v myslení a konaní veľkého množstva ľudí. Aj tých, ktorí sa pod zámkou strachu, biedy a hladu v stovkách či tisícoch snažia preniknúť do vyspelej Európy. A po udalostiach z 11. Septembra 2001 v USA, práve prítomnosť týchto fanatikov u nás a v našej bezprostrednej blízkosti vôbec nevzbudzuje pocit bezpečia pri našich každodenných činnostiach, či pri ceste do práce, do školy a za povinnosťami, ale aj pri činnostiach, kedy si chceme oddýchnuť, zrelaxovať a kultúrne či športovo sa vyžiť. Po smutných skúsenostiach zo sveta s brutálnymi teroristickými útokmi na hromadné kultúrne a športové podujatia je čas zamyslieť sa nad ich hrozbami aj u nás. Sme súčasťou vyspelej EÚ a nesmieme dúfať, že v našej krajine sa nič podobné nemôže udiť. Mäkké ciele v rámci masových podujatí sa môžu stať veľmi ľahkým cieľom útokov zo strany sfanatizovaných teroristických skupín či jednotlivcov. Nakoľko žijeme v dobe, kedy drvivá väčšina ľudí nežije vôbec v psychickej pohode / pretrvávajúci vojnový konflikt na Ukrajine, pandémie Covid – 19, neustály neúnosný nárast cien základných potravín atď./, čoraz viac jednotlivcov podlieha duševnému nepokoju, ba až závažným psychickým ochoreniam. Títo jednotlivci, pokiaľ nie sú pod odborným lekárskeym dohľadom, môžu sa stať veľmi nebezpečnými pre svoje okolie. A v nemalej miere potenciálnym nebezpečenstvom sa stáva stále viac osôb, závislých od alkoholu, drog a iných závislostí.

Hlavným cieľom bakalárskej práce je posúdenie súčasného stavu bezpečnosti na športovom podujatí medzinárodný parahokejový turnaj – Slovakia cup, posúdenie rizík a vytvorenie analýzy stavu bezpečnosti na športovom podujatí a na základe spracovanej analýzy vytvoriť koordinačný plán.

Je namieste venovať veľkú pozornosť, včas predvídať a v čo najvyššej miere eliminovať hroziace nebezpečenstvo voči mäkkým cieľom. Je absolútne nevyhnutné mať vypracované plány zabezpečenia a ochrany mäkkých cieľov, ktoré sú veľmi zraniteľné. Je potrebné zabezpečiť a skoordinať úspešnú a efektívnu spoluprácu všetkých bezpečnostných zložiek pôsobiacich u nás.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PRÁVNE NORMY

Právne normy týkajúce sa krízového riadenia a civilnej ochrany obsahujú prehľad základných právnych predpisov a niektorých operatívnych opatrení riadenia, ktoré slúžia ako základ pre rozhodovanie obvodných úradov a úpravu práv a povinností fyzických a právnických osôb v oblasti pôsobnosti Sekcie integrovaného záchranného systému a civilnej ochrany Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, 2023)

Slovenská republika sa môže s cieľom zachovať mier, bezpečnosť a demokratický poriadok za podmienok ustanovených medzinárodnou zmluvou zaradiť do organizácie vzájomnej kolektívnej bezpečnosti. (Slovensko, 1992)

Na Slovensku v súčasnosti neexistuje konkrétna právna norma, ktorá by sa priamo zaoberala ochranou mäkkých cieľov.

1.1 Všeobecné právne normy

Ústavný zákon č. 460/1992 Zb., Ústava Slovenskej republiky – „*Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo. Uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky*“ (Slovensko, 1992).

Zákon č. 129/2002 Z.z., o Integrovanom záchrannom systéme – „*upravuje organizáciu integrovaného záchranného systému, pôsobnosť a úlohy orgánov štátnej správy a záchranných zložiek v rámci integrovaného záchranného systému, práva a povinnosti obcí a iných právnických osôb, fyzických osôb – podnikateľov a ostatných fyzických osôb pri koordinácii činností súvisiacich s poskytovaním pomoci, ak je bezprostredne ohrozený život, zdravie, majetok alebo životné prostredie*“ (Slovensko, 2002a)

Zákon č. 171/1993 Z.z., Národnej rady Slovenskej republiky o Policajnom zbore – „*Policajný zbor je ozbrojený bezpečnostný zbor, ktorý plní úlohy vo veciach vnútorného poriadku, bezpečnosti, boja proti zločinnosti vrátane jej organizovaných foriem a medzinárodných foriem a úlohy, ktoré pre Policajný zbor vyplývajú z medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky*“ (Slovensko, 1993).

Zákon č. 315/2001 Z.z., o Hasičskom a záchrannom zbore – „*upravuje zriadenie, postavenie, úlohy, organizáciu a riadenie Hasičského a záchranného zboru. Upravuje aj štátnu službu a právne vzťahy, ktoré súvisia so vznikom, zmenami a so skončením štátnej služby príslušníkov Hasičského a záchranného zboru a príslušníkov Horskej záchrannej služby*“ (Slovensko, 2001)

Zákon č. 314/2001 Z.z., o ochrane pred požiarmi – „*upravuje podmienky na ochranu života a zdravia fyzických osôb, majetku a životného prostredia pred požiarmi a ustanovuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí na úseku ochrany pred požiarmi a hasičských jednotiek pri vykonávaní záchranných prác pri nežiaducich udalostiach*“ (Slovensko, 2001a).

Zákon č. 564/1991 Zb., Slovenskej národnej rady o obecnej polícii – „*účelom zákona je vymedziť základné úlohy obecnej polície, jej organizáciu a práva a povinnosti príslušníkov obecnej polície. Obecná polícia je poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení obce, z uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce*“ (Slovensko, 1991).

Zákon č. 387/2002 Z.z., o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu – „*ustanovuje pôsobnosť orgánov verejnej moci pri riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu, práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri príprave na krízové situácie mimo času vojny a vojnového stavu a pri ich riešení a sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom*“ (Slovensko, 2002b)

Zákon č. 179/2011 Z.z., o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z.z., o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov – „*účelom tohto zákona je ustanoviť na úseku hospodárskej mobilizácie pri príprave na krízovú situáciu a na obdobie krízovej situácie*“ (Slovensko, 2011b).

Vyhláška č. 385/2011 Z.z., Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa „*vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 179/2011 Z.z., o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z.z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov*“ (Slovensko, 2011a).

1.2 Všeobecné závazné nariadenia mesta Dolný Kubín

Podľa zákona č. 369/1990 Zb., Slovenskej národnej rady o obecnom zriadení, „*miestna samospráva môže stanoviť predpisy v oblasti územnej správy; tieto predpisy nesmú byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými dohodami, s ktorými súhlasila Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené v súlade so zákonom*“ (Slovensko, 1990).

Nižšie sú uvedené niektoré zo všeobecných závazných nariadení mesta Dolný Kubín, ktoré úzko súvisia s ochranou mäkkých cieľov.

Všeobecné závazné nariadenie mesta Dolný Kubín č. 5/2014 o mestskej polícii Dolný Kubín – „*pre zabezpečenie verejného poriadku, ochrany životného prostredia v meste a splnenie povinností vyplývajúcich z všeobecne závazných predpisov, uznesení mestského zastupiteľstva a rozhodnutí primátora, Mesto Dolný Kubín zriaďuje poriadkový útvar s názvom „Mestská polícia Dolný Kubín“*“ (Slovensko, 2014).

Všeobecné závazné nariadenie mesta Dolný Kubín č. 8/2017 o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia – „*upravuje náležitosti oznámenia a ďalšie podrobnosti vo veciach poplatku prevádzkovateľa malého zdroja znečisťovania ovzdušia na území mesta Dolný Kubín vrátane vyčlenenia malých zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktorým poplatok nebude vyrubovať a vyčlenenia malých zdrojov znečisťovania ovzdušia, na ktorých prevádzkovateľov sa nevzťahuje toto ustanovenie*“ (Slovensko, 2017).

Všeobecne závazné nariadenie mesta Dolný Kubín č. 4/2020 o zákaze požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach na území mesta Dolný Kubín – „*na účely tohto všeobecne závazného nariadenia sa verejne prístupným miestom rozumie každé verejné priestranstvo nachádzajúce sa na území Mesta Dolný Kubín. Z dôvodu ochrany verejného poriadku sa zakazuje požívať alkoholické nápoje na verejne prístupných miestach*“ (Slovensko, 2020).

Všeobecne závazné nariadenie mesta Dolný Kubín č. 12/2021 o sociálnych službách, sociálnej pomoci a úhradách za sociálne služby v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Dolný Kubín – „*mesto poskytuje sociálne služby krízovej intervencie na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb a dlhodobej starostlivosti na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku. Sociálne služby poskytuje a zabezpečuje terénnou formou fyzickej osobe, v jej prirodzenom*

domácom prostredí, ambulantnou formou fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby a pobytovou formou, ak je súčasťou aj ubytovanie, ako celoročná sociálna služba a týždenná sociálna služba“ (Slovensko, 2021).

2 MÄKKÉ CIELE

Mäkké ciele (z angličtiny tzv. „soft targets“) sú charakterizované ako miesta, kde sa vyskytuje veľký počet obyvateľstva, so slabým zabezpečením pred násilnými útokmi. Väčšinou sa jedná o teroristický útok alebo iný násilný extrémizmus. Môžu to byť rôzne teroristické skupiny, osoby s kriminálnym zámerom, osoby s osobnými dôvodmi alebo napr. psychicky labilné osoby.

Pojmom mäkký cieľ sa označujú objekty, priestory alebo kultúrne, športové alebo iné akcie charakterizované častou prítomnosťou väčšieho počtu osôb a súčasne absenciou alebo nízkou úrovňou zabezpečenia voči závažným, násilným a teroristickým útokom. (Kalvach a Vangeli, 2018)

Opakom sú tvrdé ciele (tzv. „hard targets“), ktoré sú dôsledne chránené a monitorované. Sem patria napríklad štátne budovy, budovy úradov vykonávajúcich právne postupy, vojenské základne a podobne. Pre potenciálnych agresorov je mimoriadne náročné preniknúť do nich alebo ohroziť ich bezpečnosť. (Kalvach, 2016)

2.1 Konkrétne teroristické útoky v rámci mäkkých cieľov

Posledné skúsenosti jasne ukazujú, že teroristi sa aktuálne zameriavajú na mäkké ciele, a to nielen v Európe, ale po celom svete. Takéto útoky majú výrazné psychologické následky. Od roku 2014, keď začali útoky tzv. Islamského štátu, sú najčastejšími spôsobmi teroristických útokov v Európe použitie strelných zbraní, chladných zbraní alebo výbušnín. V prípade útoku s výbušninou bolo viac ako tri štvrtiny útokov samovražedných, ďalej sa vyskytli nástražné výbušné systémy alebo výbušniny umiestnené vo vozidlách. (Ministerstvo vnútra Českej republiky, 2017)

Koncerty – V dnešnej dobe majú koncerty dostatočné zabezpečenie pred rôznymi teroristickými útokmi a podobnými atentátmi. Stále však táto situácia môže nastať aj dnes. Preto sa koncerty a podobné spoločenské akcie stále radia do mäkkých cieľov, kde je zvýšený počet obyvateľstva, ktoré môže byť ohrozené.

22. máj 2017 – Len chvíľu po tom, čo Ariana Grande dokončila poslednú pieseň svojho koncertu v Manchester Arene 22. mája 2017, sa v areáli odpálil samovražedný útočník, ktorý zabil 22 návštevníkov koncertu a ďalších 116 zranil. (A&E Television Networks, 2018a).

Nemocnice a zdravotnícke prostredie – Vo väčšine prípadov nemocnične a zdravotnícke priestory momentálne nemajú zriadené žiadne bezpečnostné opatrenia, poprípade minimálne. Preto sa tieto zariadenia často stávajú terčom útočníkov.

10. 12. 2019 – 42-ročný útočník sa zastrelil v čakárni ostravskej fakultnej nemocnice o život prišlo šesť ľudí a ďalších troch zranil. Keď polícia na Opavsku vypátrala vozidlo, v ktorom utiekol, spáchal samovraždu. Podľa riaditeľa ostravskej nemocnice išlo o tichého strelca, ktorý strieľal bez varovania. (ČT24, 2019)

Trhoviská – Na veľkých trhoch sa denne dokáže vyskytnúť niekoľko stoviek až tisíc osôb. Tieto miesta majú minimálne, poprípade žiadne bezpečnostné opatrenia.

14. 07. 2016 – Na nábřeží Francúzskeho mesta Nice narazilo do davu ľudí biele nákladné auto. Celkom 86 osôb vrátane 10 detí zahynulo a viac ako 400 osôb bolo zranených. (A&E Television Networks, 2018b).

Chrám, katedrály, kostoly a iné náboženské objekty a miesta bohoslužieb – Na týchto miestach sú v súčasnosti bezpečnostné opatrenia na veľmi nízkej úrovni. V chrámoch, kostoloch, katedrálach a v ostatných posvätných budovách môžu vznikať aj náboženské konflikty, teroristické útoky a pod.

29. 10. 2020 – 21-ročný muž z Tuniska, ktorý sa dostal do EÚ ako nelegálny prisťahovalec približne mesiac predtým, použil nôž na zabitie troch ľudí v katedrále Notre Dame v Nice (Francúzsko) a štvrtú osobu zranil. Polícia útočníka postrelila a zatkla. (EUROPOL, 2021)

Školy – V školách a školských zariadeniach prevažuje zastúpenie detí a mladistvých. V dnešnej dobe sú na týchto miestach minimálne bezpečnostné opatrenia. Útočníkmi môžu byť nielen osoby zvonku ale väčšinou aj samotní žiaci alebo študenti.

14. 02. 2018 – Sedemnást ľudí zahynulo a viacero osôb utrpelo zranenia, keď bývalý študent spustil strelbu na strednej škole Marjory Stoneman Douglasovej na Floride, čo vyvolalo masívnu policajnú reakciu a pátranie po osobách. Vystrašení študenti sa schovávali v triedach. Polícia identifikovala podozrivého, 19-ročného Nikolasa Cruza, bývalého študenta, ktorý bol zadržaný približne hodinu po začiatku strelby. (CBS, 2018)

2.2 Ohrozenie mäkkých cieľov hrozbou terorizmu

Mäkké ciele sú vystavené širokej škále rôznych hrozieb zo strany jednotlivcov alebo skupín s rôznymi motiváciami. Pre úspešné zabezpečenie je nevyhnutné systematicky pracovať s hrozbami a zohľadniť postupy útočníkov pri tvorbe bezpečnostných opatrení. Vytvorenie univerzálnej a efektívnej metodiky zabezpečenia mäkkých cieľov vyžaduje protiteroristický prístup, ktorý je overený a zohľadňuje faktory všetkých typov útokov na mäkké ciele, vrátane tých najzávažnejších. Teroristické útoky sa sústredia na verejné miesta s nízkym stupňom zabezpečenia a symbolická väzba na špecifické náboženstvo alebo národnosť je stále menej dôležitá. Zabezpečenie mäkkých cieľov je preto dôležitou bezpečnostnou disciplínou. (Kalvach, 2016)

Špecifické metódy útoku sa odlišujú medzi rôznymi jednotlivcami alebo skupinami a menia sa aj v čase. Spôsob útoku teroristických organizácií sa líši od organizovaného zločinu a aj jedna teroristická skupina sa môže líšiť od druhej, rovnako ako rôzne rasistické skupiny. Navyše, situácia sa mení v priebehu času. Preto nie je možné stanoviť všeobecný zoznam spôsobov ohrozenia, ktorý by platil pre všetky mäkké ciele, dokonca ani pre jednotlivé kategórie. Ak sa takéto záznamy objavia, majú len indikatívne využitie a je potrebné ich vždy posúdiť vo vzťahu ku konkrétnemu mäkkému cieľu. (Kalvach a Vangeli, 2018)

Zdrojom základného súboru spôsobu realizácie útoku, ktorý sa vzťahuje na všetky mäkké ciele, je zvyčajne násilná aktivita zahrňujúca tradičnú kriminalitu, útoky zo strany psychicky chorých jedincov a útoky zo strany zamestnancov alebo zákazníkov (Kalvach a Vangeli, 2018):

- napadnutie chladnou zbraňou (bodné, sečné, tupé apod.),
- napadnutie strelnou zbraňou (krátkou, dlhou),
- podpaľáčstvo,
- výber rukojemníkov a barikádové situácie,
- napadnutie mäkkého cieľa davom (násilné zhromaždenie),
- výbušnina v poštovej zásielke,
- jedovatá látka v poštovej zásielke,
- nastraženie imitácie výbušniny,

- falošné oznámenie umiestnenia výbušniny (popr. iných nebezpečných látok). (Kalvach a Vangeli, 2018)

Pokiaľ sa jedná o mäkký cieľ ktorý je záujmovým aj pre teroristické skupiny, tak je adekvátne aby sa do jestvujúceho zoznamu pridali aj hrozby útoku v objekte a jeho okolí ktoré sú uvedené nižšie:

- samovražedný útok s použitím výbušniny,
- nájazd vozidla s výbušninou so samovražedným účinkom,
- útok nájazdom vozidla do ľudí.

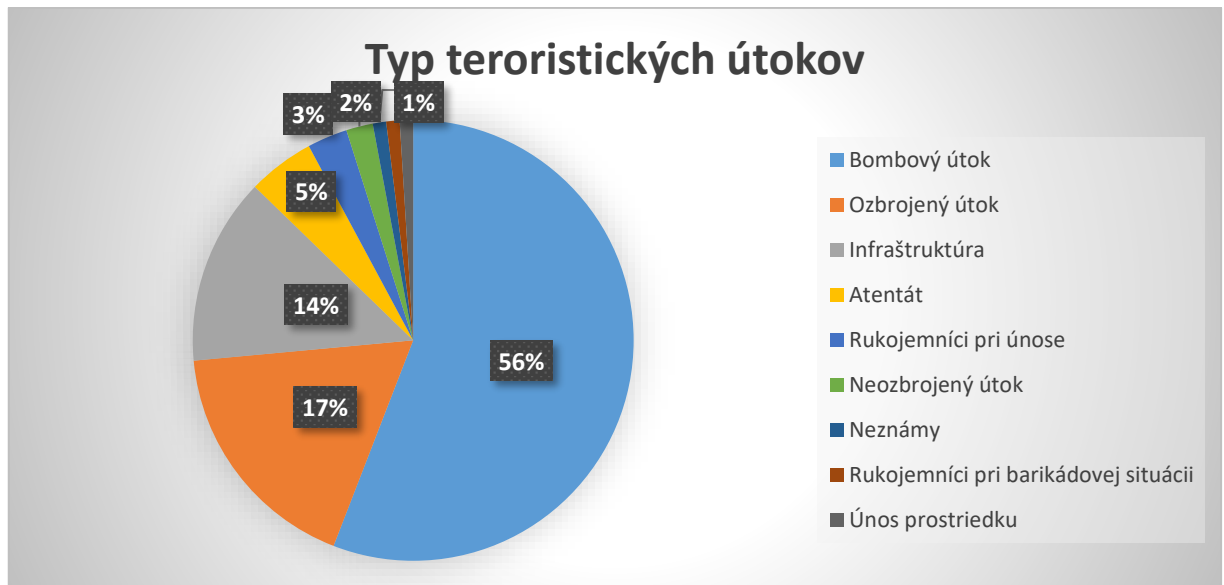
(Kalvach a Vangeli, 2018)

Nižšie sú uvedené vyhodnotené teroristické útoky uskutočnené v období rokov 1998 až 2014 v Európe, ktorých počet dosiahol 52974. (Kalvach, 2016)

Nasledujúce grafy prezentujú ich ciele a metódy útoku:

Graf 1 – Ciele teroristických útokov. (Kalvach, 2016)

Graf 2 – Typ teroristických útokov. (Kalvach, 2016)

2.3 Bezpečnostný plán mäkkého cieľa

Keďže mäkké ciele tvoria veľkú a rozmanitú skupinu rôznych subjektov, je vhodné, aby každý bezpečnostný plán obsahoval charakteristiku mäkkého cieľa na začiatku. Okrem opisu inštitúcie je dôležité opísať aj charakteristiky objektu alebo priestoru a priložiť všetky dostupné mapy. Ďalšou užitočnou informáciou je opis okolia mäkkého cieľa, pretože je pravdepodobné, že sa v jeho blízkosti nachádzajú aj ďalšie mäkké ciele. Preto je dôležité poznať ich charakteristiky a zahrnúť ich do bezpečnostného plánu aspoň základné informácie. (Ministerstvo vnútra Českej republiky, 2019)

Ďalšou oblasťou, ktorú je vhodné zahrnúť do bezpečnostného plánu a pravidelne aktualizovať, je prehľad o silách a zdrojoch, ktoré mäkký cieľ vlastní. Toto zahŕňa opatrenia fyzickej bezpečnosti, ako je personál a jeho organizácia, a technické opatrenia, ktoré zahŕňajú elektronické a mechanické prvky. Je dôležité zahrnúť do bezpečnostného plánu informácie o tom, ako sa majú bezpečnostné opatrenia uplatňovať na prevenciu a v prípade incidentov. Je potrebné pripraviť štandardizované postupy pre rôzne situácie, ktoré sú relevantné pre daný objekt alebo priestor. Okrem toho je dôležité uviesť štandardné postupy pre používanie technických prvkov. Následne je možné všetky postupy aktualizovať v bezpečnostnom pláne podľa súčasných požiadaviek. Dôležitou časťou tohto plánu by mali byť informácie o tom, aké školenia sa majú uskutočniť na výučbu postupov, akým spôsobom sa majú uskutočňovať a aká by mala byť ich frekvencia. (Ministerstvo vnútra Českej republiky, 2019)

Fyzická bezpečnosť

Prítomnosť bezpečnostného personálu:

- len personál nezameraný na bezpečnosť,
- vlastný bezpečnostný personál a bezpečnostný manažér alebo iné osoby zodpovedné za bezpečnosť mäkkého cieľa,
- externá bezpečnostná firma,
- dobrovoľná bezpečnostná alebo usporiadateľská služba,
- prítomnosť iných bezpečnostných zložiek,
- žiadna. (Ministerstvo vnútra České republiky, 2019)

Bezpečnostný personál by mal pracovať na základe štandardizovaných procedúr, ktoré je nutné vypracovať vždy pre daný objekt/priestor a pravidelne ich revidovať. (Ministerstvo vnútra České republiky, 2019)

Príklady jednotlivých situácií, na ktoré je možné spracovať procedúru:

- A. vlastné štandardizované procedúry pre rutinnú situáciu a incidenty overenia návštevy:
 - kontrola dokladov,
 - bezpečnostný pohovor,
 - reakcia na podozrivú osobu,
 - reakcia na podozrivý predmet,
 - vonkajšia evakuácia,
 - vnútorná evakuácia,
 - procedúra „lockdown“.
- B. pravidelná aktualizácia procedúr,
- C. kontrola/testovanie dodržiavania procedúr. (Ministerstvo vnútra České republiky, 2019)

Kritéria hodnotenia bezpečnosti

Hodnotiace kritériá skúmajú stav a charakteristiky daného subjektu. Následne sa na základe stanovených kritérií vykonáva analýza bezpečnostného stavu subjektu. Celková analýza je rozčlenená do štyroch kategórií:

- základné všeobecné kritériá – umiestnenie, množstvo návštevníkov, typ objektu,
- kritériá exteriéru – hodnotia samotný vonkajší vzhľad objektu,
- kritériá interiéru – hodnotia samotný vnútorný vzhľad objektu,
- kritériá procesov – hodnotia stav zavedených procesov v objekte. (Mrázková, Lapková a Hromada, 2019)

Každý typ kritérií má svoje vlastné charakteristiky pre hodnotenie bezpečnosti objektu. Metodika využíva konkrétne nastavenie váh pre jednotlivé kritériá hrozieb. Váha následne zvyšuje/znižuje celkovú hodnotu jedného kritéria v porovnaní s druhým kritériom, s ohľadom na detailnejšiu analýzu kritérií. (Mrázková, Lapková a Hromada, 2019)

Kritériá exteriéru – Hodnotenie exteriérových kritérií objektu sa vykonáva na základe najvyššej možnej úrovne zabezpečenia daného objektu. V prvom kroku sa hodnotí celkový počet prvkov a následne sa v druhom kroku hodnotí úroveň zabezpečenia týchto prvkov. (Mrázková, 2019)

Kritériá interiéru – Vnútorné charakteristiky objektu sú posudzované podľa interiérových kritérií. Tieto kritériá zahŕňajú systém zabezpečenia a typ zabezpečenia jednotlivých prvkov. Analyzovanie interiérových vlastností má svoje špecifiká, pretože závisí od predchádzajúcich odpovedí a hodnotení bezpečnostného pracovníka. (Mrázková, 2019)

Kritériá procesov – Kritériá procesu hodnotia uplatňované bezpečnostné a prevádzkové postupy v danom objekte. Ich cieľom je zabezpečiť správne fungovanie objektu na základe príslušných prevádzkových noriem. (Mrázková, 2019)

Technické a bezpečnostné opatrenia

Podobne ako pri ochrane fyzickej integrity, je dôležité stanoviť jednotné postupy pre technické a bezpečnostné opatrenia, ich aplikáciu a následné hodnotenie výsledkov. (Ministerstvo vnútra Českej republiky, 2019)

Elektronické prvky

Výpis konkrétnych elektronických prvkov umiestnených v objekte/priestore – kamerový systém, poplachové zabezpečovacie a tiesňové systémy, röntgen, apod. (Ministerstvo vnútra Českej republiky, 2019)

Mechanické prvky

Výpis konkrétnych mechanických prvkov umiestnených v objekte/priestore – bezpečnostný systém dvojíťých dverí, Ploty, zátaras, bezpečnostné okná, apod. (Ministerstvo vnútra Českej republiky, 2019)

3 BEZPEČNOSTNÉ ZLOŽKY

Táto kapitola sa bude rozoberať prevažne bezpečnostné zložky zaisťujúce bezpečnosť na športových, kultúrnych alebo iných podujatiach. Konkrétne sa bude zaoberať policajným zborom, mestskou políciou, záchrannou zdravotníckou službou a hasičským záchranným zborom.

Hlavným cieľom každého štátu je vytvoriť bezpečnosť na svojom území a chrániť záujmy svojich obyvateľov. Preto vlády jednotlivých štátov vypracúvajú bezpečnostnú politiku, ktorá je kľúčovým prvkom pri tvorbe bezpečnostného systému. Jedným z nástrojov tejto politiky je aj vytvorenie bezpečnostných zborov, ktoré sa podieľajú na zabezpečení bezpečnosti v rámci štátu. (Pollák, 2020)

3.1 Policajný zbor

Podľa zákona č. 171/1993 Z. z. Národnej rady Slovenskej republiky o Policajnom zbore § 4 odst. 1, sa „*Policajný zbor člení na službu kriminálnej polície, službu finančnej polície, službu poriadkovej polície, službu dopravnej polície, službu železničnej polície, službu ochrany objektov, službu hraničnej a cudzineckej polície, službu osobitného určenia, službu ochrany určených osôb a inšpekčnú službu*“ (Slovensko, 1993).

V rámci aktivít základných zložiek IZS prevádza Polícia pri mimoriadnych situáciách najmä tieto úkony:

- uzavretie oblastí záujmu a stanovenie pravidiel pre vstup a odchod z týchto oblastí,
- regulovanie dopravy na mieste mimoriadnej udalosti,
- skúmanie okolností vzniku mimoriadnej udalosti na objasnenie príčin, ktoré ju spôsobili,
- plnenie úloh, súvisiace s identifikáciou mŕtvych,
- opatrenia na ochranu a zabezpečenie hmotného a nehmotného majetku a prípadné potlačenie kriminálnej činnosti v prípade vzniku mimoriadnej situácie,
- vykonávanie dodatočných úloh na základe pokynov veliteľa zásahu alebo riadiacej zložky integrovaného záchranného systému. (Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014)

Nižšie je uvedený krátky výber činností Policajného zboru, ktorý vychádza zo zákona č. 171/1993 Z. z. Národnej rady Slovenskej republiky o Policajnom zbore:

- *„spolupôsobí pri ochrane základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody a bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku,*
- *odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchatel'ov,*
- *vykonáva vyšetrovanie o trestných činoch a skrátené vyšetrovanie o trestných činoch,*
- *vedie boj proti terorizmu a organizovanému zločinu,*
- *zaisťuje ochranu diplomatických misií a ďalších objektov určených zákonom alebo vládou a spolupôsobí pri fyzickej ochrane jadrových zariadení,*
- *spolupôsobí pri zabezpečovaní verejného poriadku; ak bol porušený, robí opatrenia na jeho obnovenie,*
- *dohliada na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a spolupôsobí pri jej riadení,*
- *odhaľuje priestupky a zisťuje ich páchatel'ov, a ak tak ustanovuje osobitný zákon, priestupky aj objasňuje a prejednáva,*
- *vykonáva pátranie po osobách a pátranie po veciach,*
- *poskytuje ochranu a pomoc ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi,*
- *vykonáva kriminalisticko-expertízu a znaleckú činnosť,*
- *spolupôsobí pri zabezpečovaní ochrany civilného letectva,*
- *oznamuje obci porušenie zákazu požitia alkoholických nápojov a iných návykových látok osobou maloletou do 15 rokov alebo mladistvou do 18 rokov,*
- *podieľa sa na zisťovaní a objasňovaní príčin ohrozovania bezpečnosti a plynulosti železničnej dopravy v obvode železničných dráh,*
- *spolupôsobí pri zabezpečovaní bezpečnosti železničnej prepravy jadrových materiálov, špeciálnych materiálov a zariadení v súčinnosti s prepravcom a dopravcom“ (Slovensko, 1993).*

3.2 Mestská (obecná) polícia

Podľa zákona č. 564/1991 Zb. Slovenskej národnej rady o obecnej polícii § 2: „*Obecná polícia je poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení obce, z uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce. Obecnú políciu zriaďuje a zrušuje obec všeobecne záväzným nariadením. Náčelníka obecnej polície na návrh starostu vymenúva a odvoláva obecné zastupiteľstvo. Úlohy obecnej polície podľa tohto zákona plní v obciach, ktoré sú mestami, mestská polícia*“ (Slovensko, 1991).

Mestská polícia Dolný Kubín

Poriadkový útvar mesta Dolný Kubín bol vytvorený v roku 1991 pod názvom Mestská polícia Dolný Kubín. V súčasnosti má Mestská polícia 8 členov a 6 informátorov. Prevádzkuje monitorovací systém s 13 kamerami. Tento kamerový systém výrazne zlepšuje činnosť Mestskej polície, prispieva k väčšej bezpečnosti obyvateľov a ich majetku a pozitívne ovplyvňuje plynulosť a bezpečnosť cestnej premávky v meste. Cieľom Mestskej polície v Dolnom Kubíne je, aby svojou prácou prispela k zvýšeniu bezpečnosti nielen miestnych obyvateľov, ale aj turistov, ktorí navštívia Dolný Kubín. (Mesto Dolný Kubín, 2019)

3.3 Záchranná zdravotnícka služba

Podľa zákona č. 579/2004 Z. z. o záchranej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

„(1) *Záchranná zdravotná služba poskytuje neodkladnú zdravotnú starostlivosť.*

(2) *Udalosť s hromadným postihnutím osôb je každá udalosť, pri ktorej počet osôb*

a) so závažným ohrozením zdravia alebo bezprostredným ohrozením života je tri a viac alebo

b) postihnutých touto udalosťou je desať a viac, z ktorých aspoň jedna je so závažným ohrozením zdravia alebo bezprostredným ohrozením života.

(3) *Zdravotnícky zásah na mieste udalosti s hromadným postihnutím osôb riadi a koordinuje veliteľ zdravotníckeho zásahu v spolupráci s veliteľom triedenia, veliteľom hniezda zranených a veliteľom odsunu*“ (Slovensko, 2004).

Zdravotná záchranná služba poskytuje neodkladnú zdravotnú starostlivosť prednemocničného charakteru v kritických situáciách, keď sú ohrozené zdravie alebo život obyvateľov. Zdravotná záchranná služba je súčasťou integrovaného záchranného systému a zložky tohto systému sú vzájomne koordinované pri poskytovaní pomoci v núdzi. Operačné strediská tiesňového volania a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti zabezpečujú poskytovanie záchranných zdravotných služieb. (Havlíková a Vitková, 2018)

V prípade, že niekto dnes zavolá zdravotnú záchrannú službu, na mieste sa objavia kvalifikovaní a dobre vyškolení záchranári, ktorí začnú poskytovať pomoc okamžite po príchode. Poskytovanie prvej pomoci pokračuje aj počas transportu pacienta do nemocnice. Prednemocničná neodkladná starostlivosť sa zlepšuje a zvyšuje sa kvalita, čo zvyšuje šance postihnutých osôb na uzdravenie. Záchranárska služba, ktorej zdravotníci začínajú liečiť pacientov priamo na mieste, bola zavedená až v 70. rokoch 20. storočia. (Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014)

3.4 Hasičský záchranný zbor

Úvodné ustanovenia zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom záchrannom zbore:

„(1) Tento zákon upravuje zriadenie, postavenie, úlohy, organizáciu a riadenie Hasičského a záchranného zboru.

(2) Tento zákon upravuje aj štátnu službu a právne vzťahy, ktoré súvisia so vznikom, zmenami a so skončením štátnej služby príslušníkov Hasičského a záchranného zboru a príslušníkov Horskej záchrannej služby.

(3) Pod pojmom príslušník sa na účely tohto zákona rozumie príslušník Hasičského a záchranného zboru a príslušník Horskej záchrannej služby, ak tento zákon neustanovuje inak.

(4) Pod pojmom zbor sa na účely tohto zákona rozumie Hasičský a záchranný zbor a Horská záchranná služba, ak tento zákon neustanovuje inak.

(5) Pod pojmom prezident zboru sa na účely tohto zákona rozumie prezident Hasičského a záchranného zboru a riaditeľ Horskej záchrannej služby, ak tento zákon neustanovuje inak“

(Slovensko, 2001).

Primárnym cieľom Hasičského záchranného zboru je zabezpečiť ochranu životov, zdravia obyvateľov a majetku pred požiarimi a poskytovať efektívnu pomoc pri mimoriadnych situáciách, ako sú prírodné katastrofy, priemyselné havárie alebo teroristické útoky. Tento zbor je kľúčovou súčasťou integrovaného záchranného systému, ktorý zaisťuje súčinnosť pri príprave na mimoriadne udalosti a pri vykonávaní záchranných a likvidačných prác. (Vilášek, Fiala a Vondrášek, 2014)

Hasičský záchranný zbor plní úlohy v oblasti ochrany obyvateľstva, technických zásahov a ochrany pred požiarimi v prípade akejkoľvek mimoriadnej udalosti alebo krízovej situácie vrátane vojnového konfliktu. Zabezpečuje integrovaný záchranný systém a prispieva k havarijnému a krízovému plánovaniu. Organizuje a koordinuje organizačné a technické opatrenia v oblasti ochrany obyvateľstva, najmä varovanie, úkryt, evakuáciu a núdzové prežitie. (Vilášek a Fus, 2022)

4 CIEĽ PRÁCE A POUŽITÉ METÓDY

Hlavným cieľom bakalárskej práce je na základe výsledkov vytvorenej analýzy súčasného stavu bezpečnosti na športovom podujatí medzinárodného parahokejového turnaja – Slovakia Cup (ďalej len MPT – SC) v Dolnom Kubíne, vytvoriť koordinačný plán.

Ku splneniu cieľa bakalárskej práce boli stanovené nasledujúce čiastkové ciele:

- posúdiť súčasný stav bezpečnosti športového podujatia MPT – SC.
- posúdiť riziká a analyzovať stav bezpečnosti na športovom podujatí,
- navrhnúť opatrenia na skvalitnenie ochrany a bezpečnosti mäkkých cieľov,
- spracovať koordinačný plán k zabezpečeniu športového podujatia v Dolnom Kubíne.

K vypracovaniu tejto bakalárskej práce boli použité vybrané metódy:

- analýza – vyhodnotenie celkového ohrozenia mäkkého cieľa,
- posudzovanie – účasť autorky na danej akcii,
- dotazovanie – osobné zisťovanie informácií od organizátora akcie a generálneho riaditeľa štadióna v meste Dolný Kubín.

Využitím vyššie uvedených metód pri spracovaní koordinačného plánu a návrhu na opatrenia ochrany a bezpečnosti mäkkého cieľa by mal byť splnený cieľ tejto bakalárskej práce. Splnením bezpečnostných opatrení by malo dôjsť ku zvýšeniu bezpečnosti mäkkých cieľov na štadióne v Dolnom Kubíne.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 MESTO DOLNÝ KUBÍN

Dolný Kubín je okresné mesto a zároveň centrum administratívy v regióne. Viacero verejných inštitúcií sídli v tomto meste a zabezpečujú výkon štátnej správy v ich príslušnej oblasti. Dolný Kubín je členom Euroregiónu Tatry a aktívne sa zúčastňuje na rôznych cezhraničných aktivitách. Mesto má takmer 18 000 obyvateľov. Kvalitnú starostlivosť pre pacientov z rozsiahlej oblasti poskytuje aj Dolnooravská nemocnica s poliklinikou MUDr. L. Nádašiho–Jégého. (Mesto Dolný Kubín, 2022)

Prvá zmienka o Kubíne sa objavila v roku 1325 v listine, kde turčiansky konvent potvrdil zmenu majetkov a získanie osady Vyšný Kubín zemepánom z Liptovskej Revúcej. Z tohto vyplýva, že v tomto období musel existovať aj Dolný Kubín. Presnejšie zmienky o Dolnom Kubíne sa datujú do roku 1381, keď medzi obyvateľmi Vyšného a Dolného Kubína, ktorí patrili k Oravskému hradu, vypukol spor o hranice. V rokoch 1564 až 1578 mal Dolný Kubín len 10 až 11 usadlostí. V roku 1598 sa však počet domov zvýšil na 34, keďže obyvateľstvo sa trvale viazalo na pôdu a nemalo právo na slobodné sťahovanie. Správu obce zabezpečoval richtár. (Mesto Dolný Kubín, 2012)

Mesto sa začalo významne meniť po roku 1683, kde sa konali stoličné generálne a partikulárne zasadania a keď sa definitívne rozhodlo, že bude sídlom stolice. Po požiari v roku 1834 sa začala postupná prestavba celého Dolného Kubína. Nové rozdelenie stavebných pozemkov umožnilo výstavbu domov mestského charakteru a rovné usporiadanie námestia. Dolný Kubín sa postupne premenil na mestské sídlo. (Mesto Dolný Kubín, 2012)

Obrázok 1 – Dolný Kubín, Hviezdoslavovo námestie. (Joma Travel, 2023)

6 MEDZINÁRODNÝ PARA HOKEJOVÝ TURNAJ – SLOVAKIA CUP

Medzinárodný para hokejový turnaj troch krajín: Slovenska, Českej republiky a Nemecka, ktorý je vedený pod názvom Slovakia Cup sa uskutočnil počas troch dní, od 26. do 28. marca 2019. Pre zimný štadión a pre mesto Dolný Kubín to bola jedna z najvýznamnejších akcií ,konajúcich sa za posledné roky v tomto meste. Prvý zápas, ktorý sa konal v utorok 26. marca začínal o štvrtej hodine poobede a vstup bol povolený už hodinu pred jeho začiatkom. Pred začiatkom konania akcie boli už na mieste prítomné záchranné zložky, ktoré dohliadali na situáciu ako vo vnútornej tak vo vonkajšej časti štadióna. Pred nástupom do areálu boli prítomné poverené osoby, ktoré kontrolovali vstupenky a zaisťovali bezpečnosť. Vo vnútorných priestoroch sa nachádzal bufet s občerstvením pre účastníkov a taktiež stánky s reklamným materiálom, ktoré si mohli fanúšikovia zakúpiť a podporiť tým svoj hokejový klub. Pred vstupom do hľadiska sa nachádzali členovia bezpečnostnej služby, ktoré poskytovali potrebné informácie pre divákov. Rovnako to fungovalo aj nasledujúce dva dni.

Obrázok 2 – Medzinárodný parahokejový turnaj Slovakia Cup. (Dráb, 2019b)

Para hokej – je športová disciplína určená pre osoby s fyzickým znevýhodnením, ktoré používajú špeciálne vozíky na ľade. Parahokej sa hrá na rovnej ľadovej ploche ako bežný hokej, avšak hráči sedia v špeciálnych vozíkoch na dvoch kovových lyžinách, ktoré im umožňujú pohybovať sa na ľade. Hokejisti využívajú dvojce hokejky, ktoré disponujú kovovými háčikmi na dolnej časti, umožňujúcimi pohyb po klzisku.

Parahokej sa riadi rovnakými pravidlami ako klasický hokej, avšak s určitými úpravami, umožňujúcimi efektívnejšie hranie hráčom s vozíkmi.

História para hokeja – Sledge hockey bol prvýkrát zahrnutý na paralympijských hrách v roku 1994 v Lillehammeri, Nórsko. Odvtedy sa stal populárnou a rýchlo sa rozvíjajúcou športovou disciplínou pre osoby so zdravotným znevýhodnením po celom svete.

6.1 Štadión Dolný Kubín

Zimný štadión Dolný Kubín sa nachádza na sídlisku Bysterec a slúži ako miesto pre korčuľovanie verejnosti a taktiež je to domov tzv. Kubínskych Medved'ov. Štadión má kapacitu 300 miest na sedenie a 200 miest na státie. Po prvýkrát bol otvorený v roku 1993 a neskôr bol zastrešený v roku 1996. V objekte sa nachádza sedem šatní pre MHK Dolný Kubín a šesť šatní pre hostí. K dispozícii je tiež bufet a obchod, kde sa dá kúpiť športové a hokejové vybavenie. (Dráb, 2019a)

6.2 Organizačné opatrenia pre usporiadateľov medzinárodného parahokejového turnaja – Slovakia Cup

Aby bol priebeh medzinárodného parahokejového turnaja – Slovakia cup (ďalej len „MPT-SC“) v Dolnom Kubíne bezproblémový, dostali všetci usporiadatelia a ďalšie zainteresované osoby nasledovné organizačné pokyny od hlavného organizátora:

- tri hodiny pred začiatkom športového podujatia usporiadateľ uzatvorí celý štadión, v tomto čase je ešte možné zásobovať miesta, ktoré poskytujú služby na štadióne,
- kasy na predaj vstupeniiek zamestnanci otvoria najneskôr štyri hodiny pred začiatkom športovej akcie,
- členovia organizačnej služby sa dostavia na štadión a rozdelia si úlohy a pozície najneskôr dve hodiny pred začiatkom športového podujatia,
- vstupenky na štadión sa začnú predávať jednu hodinu pred začiatkom športovej udalosti,
- spojenie a koordinácia medzi zapojenými skupinami prebieha pomocou rádiových komunikátorov,
- hlavný organizátor, manažér pre bezpečnosť, vedúci jednotlivých sektorov, strážni pracovníci prevádzkovateľa, zástupcovia Polície, obecná polícia, hasiči, zdravotné

záchranné zložky a zástupcovia klubov sú v spojení cez rádiovú komunikáciu alebo mobilné telefóny,

- minimálne polhodinu pred začiatkom športového podujatia sa na štadión pristaví sanitné vozidlo s lekárom spolu s príslušníkmi hasičského záchranného zboru a ich vozidlom. V rámci štadióna je k dispozícii aj lekárska miestnosť, ktorá slúži aj ako miestnosť na kontroly dopingových prípravkov,
- počas konania športového podujatia budú všetky východy a cesty na únik voľné. Brány k týmto východom a cestám budú pod dohľadom zamestnancov usporiadateľskej služby alebo hasičskej ochrany. Zodpovednosť za otvorenie brán majú zamestnanci usporiadateľskej služby alebo hasičskej ochrany, ktorí sú na to určení.

7 ZABEZPEČENIE ŠTADIÓNA BEZPEČNOSTNÝMI ZLOŽKAMI

Bezpečnostné zložky sú kľúčovým faktorom zabezpečenia štadiónov. Môžu zahrňovať bezpečnostné tímy, policajné sily, personálne dohliadanie, ochranné systémy, kontrolu prítomnosti a pohybu návštevníkov a monitorovanie prostredia. Zaoberajú sa aj implementáciou a dodržiavaním bezpečnostných opatrení, ako je napríklad zákaz vstupu s nebezpečnými predmetmi alebo látkami, ktoré by mohli ohroziť návštevníkov alebo zamestnancov. Bezpečnostné zložky majú tiež zodpovednosť za zabezpečenie vnútorných priestorov štadiónu pred neoprávnenými osobami alebo nezákonnými aktivitami.

Pri konaní športového podujatia Slovakia cupu v Dolnom Kubíne bolo prítomných niekoľko záchranných a zabezpečovacích zložiek.

Členovia usporiadateľskej služby štadióna Dolný Kubín

Činnosť členov usporiadateľskej služby pred začatím športového podujatia zahŕňala: zoznámenie sa s umiestnením nástrojov, vybavenia a ďalších pomôcok, ktoré sú nevyhnutné v prípade vzniku MU (napr. hasiace prístroje, únikové východy, miesto poskytovania zdravotnej starostlivosti, apod.), opakované kontroly v určenej oblasti, zamerané na zabezpečenie, niektorých predmetov, ktoré by boli nebezpečné, zakázané, alebo by mohli byť použité ako zbraň (napríklad tehly, pyrotechnika, tyče apod.) , vykonávanie koordinácie pohybu vstupujúcich divákov a ich usmerňovanie do pridelených miest., kontrola vstupeniek a vykonávanie prehliadky účastníkov, zabezpečenie, aby vchody, prechody a únikové východy boli bez prekážok, vrátane účastníkov, ktorí by mohli stáť v ceste, monitorovanie a dohľad na účastníkov, aby neprinášali alkoholické nápoje a zakázané predmety do priestorov štadióna, dohľad na to, aby sa v priestoroch štadióna nenachádzali osoby s neoprávneným vstupom.

Počas športového podujatia mali za úlohu nepretržite sledovať bezpečnostnú situáciu, starať sa o to, aby osoby bez oprávnenia nevstúpili na hraciu plochu a do vyhradených oblastí, na ktoré nemali povolený vstup, udržiavať čistotu štadióna a jeho okolia, dohliadať na zákaz fajčenia alebo užívania iných omamných látok v celom areáli budovy a udržiavať priechodnosť vchodov, prechodov a únikových východov.

Mestská polícia Dolný Kubín

Mestská polícia (ďalej len MsP) často spolupracuje pri zabezpečení spoločenských, športových a kultúrnych podujatiach na území mesta Dolný Kubín. Inak tomu nebolo ani na športovom podujatí Slovakia cup. Vykonáva tiež súčinnosť s inými orgánmi ako je napríklad Policajný zbor SR (obvodné oddelenie Dolný Kubín) alebo hasičský záchranný zbor.

Mestská polícia Dolný Kubín na čele s náčelníkom MsP Mgr. Dušanom Medzihradským počas športového podujatia dohliadala predovšetkým na koordináciu dopravy, monitorovala priestupky a vykonávala kontrolu nebezpečných látok a predmetov. Kontrola v tomto prípade znamenala monitorovanie nebezpečných predmetov, ako sú napríklad zbrane. Tento proces môže zahŕňať kontrolu osobných vecí, ako sú tašky, batohy a ďalšie predmety. Môže tiež zahŕňať kontrolu elektronických zariadení, napríklad mobilných telefónov a notebookov. Zabezpečovala tiež ochranu majetku a verejného poriadku. Chránila objekt podujatia a podrobne sledovala situáciu na ňom. Ďalej sledovala pohyb podozrivých osôb, popr. vozidiel a úzko spolupracovala s usporiadateľmi podujatia. Toto všetko je potrebné na zaistenie bezpečnosti a prevenciu nezákonných činností na športovom podujatí.

LAMA SK a.s.

Bezpečnostná služba Lama SK a.s. bola založená v roku 2006. Za veľmi krátku dobu sa na Slovensku uplatnila v každom odvetví bezpečnostných služieb. So štadiónom Dolný Kubín ale spolupracuje len krátkodobo.

Táto služba sa, podobne ako mestská polícia, podieľala na zabezpečení športového podujatia Slovakia cupu Dolný Kubín. Zodpovedala hlavne za kontrolu vstupu iba autorizovaným osobám na športové podujatie, za kontrolu osobných vecí ako sú tašky, batohy a ďalšie predmety a monitorovala verejnosť, aby sa zabránilo nelegálnym a nezákonným činnostiam.

Zdravotnícka záchranná služba – poskytovatelia

Štadión mal pre toto športové podujatie špeciálne pridelené sanitné vozidlo poskytnuté zdravotníckou záchrannou službou Dolný Kubín. Zdravotnícky tím mohol v prípade nehody alebo iných zdravotných problémov poskytnúť prvú pomoc priamo na mieste. Poskytovatelia zdravotníckej záchrannej služby zodpovedali za zabezpečenie adekvátnej zdravotnej starostlivosti a taktiež za kontrolu zdravotného stavu všetkých účastníkov športového podujatia. V priestoroch športového areálu sa nachádza aj zdravotnícka miestnosť, ktorá sa používa aj ako kontrolná miestnosť pre antidopingové testy.

Dobrovolní hasiči

Na podujatí sa objavili aj Dolnokubínski dobrovoľní hasiči z mestskej časti Zásكالie, ktorí dohliadali na priebeh športového podujatia Slovakia cup Dolný Kubín.

Hasičský záchranný zbor

Podobne ako poskytovatelia zdravotníckej záchranej služby, aj hasičský záchranný zbor mal na štadióne svoje vozidlo pre prípad vzniku požiaru, úniku nebezpečnej látky alebo ďalšej mimoriadnej udalosti. Na každom vybranom priestore štadióna sú umiestnené protipožiarne smernice. Hasičský záchranný zbor má potrebné vybavenie na uhasenie požiaru.

Polícia SR – obvodné oddelenie Dolný Kubín

Policajný zbor SR – obvodné oddelenie Dolný Kubín bol vopred informovaný o tomto podujatí, nebolo však potrebné aby bol fyzicky prítomný. O nevyhnutnosť fyzickej prítomnosti by šlo v prípade, ak by bolo športové podujatie „rizikové“.

8 ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU BEZPEČNOSTI NA MEDZINÁ- RODNOM PARAHOKEJOVOM TURNAJI – SLOVAKIA CUP

V nasledujúcej kapitole je vytvorená analýza ohrozenosti mäkkého cieľa na základe ktorej je vypočítaná celková miera ohrozenosti na športovom podujatí medzinárodný parahokejový turnaj – Slovakia Cup. Ďalej sa zaoberá kriminalitou, ktorá bola spáchaná na tomto podujatí a v poslednom bode sa zaoberá úrovňou zabezpečenia MPT – SP.

8.1 Analýza rizík vybraného mäkkého cieľa

Analýza rizika pre mäkké ciele je postup, ktorý používajú organizácie na identifikáciu a zhodnotenie pravdepodobných nebezpečenstiev, ktoré môžu ohroziť ľudské životy, zdroje alebo prostredie. Tento proces zahŕňa získavanie informácií o možných rizikách, ich posudzovanie, identifikovanie možných dôsledkov a tvorbu plánov na riadenie rizika.

Nižšie je uvedený postup pri tvorbe analýzy ohrozenosti mäkkého cieľa:

1. identifikácia možných hrozieb – v tejto fáze sa zhromažďujú informácie, ktoré by mohli byť potencionálnou hrozbou pre mäkký cieľ,
2. stanovenie rizikových scenárov – táto fáza zahŕňa zistenie potencionálnych variantov, ktoré by mohli predstavovať riziko pre mäkký cieľ,
3. stanovenie rizík – táto fáza rieši rozpoznávanie rizík, ktoré sú spojené s mäkkým cieľom a možných dôsledkov ich výskytu,
4. hodnotenie rizík – táto fáza zahŕňa posúdenie potencionálnych rizík, ktoré sú spojené s mäkkým cieľom a možných dôsledkov ich výskytu,
5. vytvorenie stratégie pre boj proti hrozbám.

Táto analýza sa skladá z dvoch dôležitých prvkov. Pre jej vytvorenie je dôležité stanovenie dvoch základných komponentov:

1. **pravdepodobnosť** – štatistický ukazovateľ, ktorý určuje pravdepodobnosť výskytu nebezpečenstva spojeného s mäkkým cieľom. Táto fáza zahŕňa stanovenie pravdepodobnosti výskytu určitých rizík,
2. **dopad** – ukazovateľ, ktorý určuje potenciálne škodlivé následky výskytu nebezpečenstva. Táto fáza rieši posúdenie potenciálnych negatívnych dopadov, ktoré by mohli byť spôsobené výskytom rizík.

Hodnotenie dopadu a pravdepodobnosti sa vykonáva pomocou metódy bodového hodnotenia. Tento postup využíva stupnicu, ktorá umožňuje riadiacim orgánom posúdiť riziká a určiť ich vplyv na mäkké ciele. Stupnica je rozdelená do bodových hodnôt, ktoré sú odvodené z odhadovaných pravdepodobností výskytu rizík a ich potenciálnych dopadov. To znamená, že sa stupnica pri pravdepodobnosti delí na hodnoty od 1 až po 7, pričom hodnota 1 vykazuje najmenšiu rizikovosť a hodnota 7 udáva najrizikovejší faktor. Pri dopade sa stupnica taktiež delí na hodnoty 1 až 7, kde je pri hodnote 1 vznik rizika najmenší a naopak pri hodnote 7 najvyšší.

Po pridelení hodnôt sa separátne sčítajú hodnoty pravdepodobnosti a dopadu, čím vznikne celková pravdepodobnosť a celkový dopad. Celková miera ohrozenosti sa teda vypočíta vynásobením celkovej pravdepodobnosti a celkového dopadu.

Podľa hore uvedeného postupu bola vypočítaná celková miera ohrozenosti na športovom podujatí Slovakia cup v Dolnom Kubíne. Z vypracovanej tabuľky uvedenej nižšie je viditeľné, že najvyššiu celkovú mieru ohrozenosti mäkkých cieľov v tomto prípade predstavuje napadnutie strelnou zbraňou. Podrobné výpočty pravdepodobnosti a dopadu v prílohe P II.

Tabuľka 1 – Celková miera ohrozenosti (vlastné spracovanie)

Druh útoku	Celková pravdepodobnosť	Celkový dopad	Celková miera ohrozenosti
Napadnutie strelnou zbraňou (krátkou, dlhou)	15	15	225
Napadnutie chladnou zbraňou (bodné, sečné, tupé apod.)	17	10	170
Napadnutie davom (násilné zhromažďovanie)	7	12	84
Podpaľačstvo	7	16	112
Nastraženie imitácie výbušniny	7	6	42
Falošné oznámenie umiestnenia výbušniny	13	4	52
Samovražedný útok s použitím výbušniny	9	18	162
Nájazd vozidla s výbušninou so samovražedným účinkom	11	19	209
Útok nájazdom vozidla do ľudí	13	10	130
CBRN terorizmus	6	13	78
Únik nebezpečnej látky	9	9	81
Výbušnina umiestnená v interiéri	8	16	128
Výbušnina umiestnená v exteriéri	12	14	168

8.2 Kriminalita na športovom podujatí Slovakia Cup Dolný Kubín

Na medzinárodnom para hokejovom turnaji – Slovakia Cup podľa náčelníka mestskej polície Dolný Kubín Mgr. Dušana Medzihradského nebol spáchaný žiadny trestný čin. Avšak podľa Medzihradského bolo zaznamenaných pár nasledujúcich priestupkov:

- odcudzenie veci (krádež mobilného zariadenia) – tento incident bol nahlásený členovi bezpečnostnej služby, následne mestskej polícii,
- násilie a agresivita (verbálne a fyzické prejavy agresivity voči iným účastníkom, ničenie majetku) – zasahovala bezpečnostná služba a mestská polícia,
- nevhodné správanie (narušovanie pokojného priebehu akcie alebo vytváranie nebezpečných situácií, znečisťovanie priestorov štadióna, ničenie majetku) – konkrétne sa jednalo o dva takéto prípady a v oboch prípadoch musela zasahovať bezpečnostná služba aj spolu s mestskou políciou.

Porušenie týchto pravidiel malo za následky vylúčenie z akcie a v prípade ničenia verejného majetku aj pokuty.

8.3 Úroveň zabezpečenia štadióna počas športového podujatia Slovakia Cup

Táto kapitola sa zameriava na hlavné problémy, respektíve nedostatky zabezpečenia, ktoré sa vyskytli počas konania medzinárodného para hokejového turnaja – Slovakia Cup.

Vstup na štadión – Jednotlivé vchody do štadióna, ktoré slúžili ako vstup pre verejnosť boli zabezpečené jedným členom bezpečnostnej služby. Ak by bol každý vchod zabezpečený minimálne dvoma členmi bezpečnostnej služby, znížilo by sa riziko prístupu neoprávnených osôb alebo ohrozenia bezpečnosti divákov alebo hráčov.

Nedostatočné zabezpečenie proti teroristickým útokom – Štadión nie je zabezpečený detektormi kovov. Členovia bezpečnostnej služby vykonávali kontroly obsahu v batohoch.

Technická infraštruktúra – Členovia bezpečnostnej služby boli nedostatočne vybavení komunikačným systémom. V prípade vzniku mimoriadnej udalosti by medzi nimi zlyhávala komunikácia.

Nedostatočné osvetlenie – Tribúny štadióna nemajú dostatočné osvetlenie. Zvyšuje sa tým riziko nehôd alebo zranení pre osoby nachádzajúce sa na štadióne.

9 KOORDINAČNÝ PLÁN

Koordináčny plán je dokument, ktorý zahŕňa všetky kroky, ktoré je potrebné podniknúť, aby sa spoločenská akcia uskutočnila úspešne. Tento plán pozostáva z úloh, ktoré musia byť splnené, ako aj odhadované náklady a čas, ktorý bude potrebný na ich dokončenie. Základné kroky, ktoré by mali byť zahrnuté v koordinačnom pláne sú rozpočtovanie, plánovanie, organizovanie a realizácia. Presnejšie by mal obsahovať ciele a presné úlohy, ktoré je potrebné splniť na dosiahnutie stanovených cieľov. Okrem toho by mal zahrňovať presný časový harmonogram, ktorý by obsahoval termíny, časové rámce a dĺžku každej fázy akcie. Dôležité je, aby plán disponoval všetkými nevyhnutnými informáciami o prípravách, ako sú náklady, zdroje, komunikačné kanály, zodpovednosti a bezpečnostné opatrenia.

Podľa určených zásad pre vypracovanie tejto bakalárskej práce bol na základe výsledkov analýzy vytvorený koordinačný plán, ktorý je konkrétne zameraný na športové podujatie Slovakia cup v meste Dolný Kubín.

Prvá časť koordinačného plánu sa zaoberá zabezpečením koordinácie pri riešení krízovej situácie. V prvom rade je potrebné mať prehľadne vymedzené povinnosti a zodpovednosti:

- organizátora športového podujatia,
- bezpečnostného manažéra,
- koordinačného tímu,
- jednotlivých koordinátorov menších úsekov programu.

Na základe analýzy rizík, je potrebné definovať, aké opatrenia je nutné nasadiť, aby sa pri vynaložení primeraných nákladov tieto riziká znížili na najnižšiu možnú úroveň. Dôležitý faktor pri zabezpečovaní podujatia je spolupráca s ďalšími zložkami ako napríklad mestská polícia, záchranná služba alebo policajný zbor SR.

Organizátor podujatia Slovakia cup musí zabezpečiť nasledujúce opatrenia:

- vopred spracovať podrobné a názorné evakuačné, bezpečnostné a požiarne plány,
- zabezpečiť pripravenosť jednotlivých usporiadateľov k vykonávaniu rýchlej evakuácie,
- zabezpečiť možnosti rýchleho a jednoznačného vyhlásenia signálu alebo výzvy ku evakuácii,

- verejne vystaviť stručný a jasný evakuačný plán, vrátane farebných grafických orientačných bodov,
- zabezpečiť označujúce evakuačné trasy, ktoré vedú k najbližšiemu evakuačnému východu,
- zabezpečiť miesta dostatočným počtom prenosných hasiacich prístrojov,
- zabezpečiť zriadenie vodných hydrantov a ich pravidelnú kontrolu,
- zabezpečiť zvýšenú opatrnosť a pozorovanie podozrivých osôb a ich správanie,
- venovať zvýšenú opatrnosť pri stálom pozorovaní podozrivých predmetov, ako sú napr. opustené a voľne pohodené batohy, tašky, kufre a iné podobné batožiny, ktoré nemajú majiteľa,
- precvičiť a preverovať súčinnosť so zástupcami hasičského záchranného zboru, policajného zboru a zdravotníckej záchranej služby za účelom zoskupenia činností jednotlivých zložiek IZS na možné očakávané MU.

Zabezpečenie koordinácie pri riešení krízovej situácie ďalej podrobne preberá úlohy organizátora, bezpečnostného manažéra a úlohy a koordinačného tímu podujatia. V neposlednej rade sa zaoberá činnosťami koordinátora športového podujatia v prípravnej fáze a v priebehu podujatia.

Druhá časť koordinačného plánu športového podujatia sa zaoberá vymedzením využitia koordinačnej činnosti, ktoré podrobne rieši spoluprácu usporiadateľov so zložkami IZS a opatrenia pri športovom podujatí, negatívne obmedzenia používania tejto koordinačnej činnosti podľa počtu osôb, koordináciu a riadenie záchranných a likvidačných prác a nástupný priestor zložiek integrovaného záchranného systému.

V prílohe č. 1 tohto koordinačného plánu sú uvedené všetky dôležité telefónne čísla pre krízovú činnosť usporiadateľov podujatia.

Koordinačný plán športového podujatia Slovakia cup Dolný Kubín (viď príloha P 1) bol spracovaný v súlade s právnymi normami SR a so všeobecne záväznými vyhláškami mesta Dolný Kubín.

9.1 Povinnosti a oprávnenia členov bezpečnostnej služby

Na základe organizačného poriadku boli členom bezpečnostnej služby stanovené povinnosti a oprávnenia, ktoré boli nevyhnutné pri dodržiavaní správneho chodu športového podujatia a pre zaistenie bezpečnosti na ňom.

Člen bezpečnostnej služby počas medzinárodného para hokejového turnaja – Slovakia Cup je oprávnený:

- 1) Mať prístup ku všetkým priestorom a zariadeniam, potrebným pre organizovanie podujatia.
- 2) Uzatvoriť akýkoľvek priestor na podujatí.
- 3) Kontrolovať účastníkov vchádzajúcich do priestorov podujatia či pri sebe alebo v príručnej batožine nemajú:
 - a. strelnú alebo chladnú zbraň, sklenenú alebo plastovú nádobu, alebo vec, ktorou je možné vykonať útok na inú osobu,
 - b. alkoholické nápoje,
 - c. písomné, grafické alebo obrazové vyhotovenie textov, hesiel alebo symbolov skupín alebo hnutí, obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce nenávisť a násilie voči osobám inej rasovej príslušnosti, národnosti, farbe pleti a náboženského vyznania,

Prehliadku hmatom vykonať vždy iba osobe rovnakého pohlavia.
- 4) Neumožniť vstup na podujatie osobám:
 - a. ktoré vnášajú do priestorov podujatia predmety uvedené v článku 3, body: a., b., c.,
 - a. ktoré sú zjavne pod vplyvom alkoholu, omamných alebo psychotropných látok,
 - b. ktoré sú uvedené v evidencii informačného systému ako rizikové.
- 5) Vyviesť osoby a zakázať im ďalšiu účasť na podujatí, ak po upozornení naďalej pokračujú v porušovaní verejného poriadku a pokojného priebehu podujatia, alebo v nevhodnom správaní.

- 6) Používať na potreby plnenia svojich úloh výpisy z evidencie v informačnom systéme.

Člen bezpečnostnej služby počas medzinárodného para hokejového turnaja – Slovakia Cup je povinný:

- 1) Poskytovať informácie a technickú podporu účastníkom, týkajúce sa podujatia.
- 2) Udržiavať zdravú športovú etiketu a vhodné správania na podujatí.
- 3) Dodržiavať právne predpisy a pravidlá podujatia.
- 4) Mať v čase konania podujatia oblečenú služobnú rovnošatu s označením príslušnej strážnej služby.
- 5) Výkonom svojej činnosti zabezpečiť bezpečnosť a pohodlie účastníkov podujatia.
- 6) Svojím správaním nevyvolať dôvody na výtržnosti a neslušné správanie účastníkov podujatia.
- 7) Zaistiť bezpečnosť účastníkov podujatia a to neumožnením vstupu osobám:
 - a. ktoré hodnoverne nepreukážu svoju totožnosť ak o to člen bezpečnostnej služby požiada,
 - b. u ktorých je dôvodný predpoklad, že budú narúšať verejný poriadok, alebo pokojný priebeh podujatia.
- 8) Zaistiť a odovzdať príslušníkom policajného zboru písomné, grafické alebo obrazové vyhotovenie textov, hesiel alebo symbolov skupín alebo hnutí, obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce nenávisť a násilie voči osobám inej rasovej príslušnosti, národnosti, farbe pleti a náboženského vyznania,
- 9) Vyviesť osoby a zakázať im ďalšiu účasť na podujatí, ak po upozornení naďalej pokračujú v porušovaní verejného poriadku a pokojného priebehu podujatia, alebo v nevhodnom správaní.
- 10) Predložiť na vyzvanie doklad totožnosti a osvedčenie prevádzkovateľa strážnej služby, dozornému orgánu, príslušníkovi policajného zboru, delegátovi športového zväzu, apod.

10 NÁVRH OPATRENIA NA SKVALITNENIE A BEZPEČNOSŤ MÄKKÝCH CIEĽOV

Nasledujúca časť tejto bakalárskej práce je zameraná na vypracovanie návrhov na zlepšenie ochrany a bezpečnosti účastníkov a návštevníkov medzinárodného para hokejového turnaja – Slovakia Cup. Tieto návrhy sú rozdelené do kategórií preventívnych a technických, organizačných a materiálnych opatrení a majú za úlohu minimalizovať možné bezpečnostné riziká.

10.1 Preventívne opatrenia

Pre zvýšenie bezpečnosti účastníkov medzinárodného para hokejového turnaja – Slovakia Cup sú nižšie zmienené nasledovné preventívne opatrenia

Chýbajúci bezpečnostný a koordinačný plán – Príprava bezpečnostného a koordinačného plánu je kľúčová pre medzinárodný para hokejový turnaj – Slovakia Cup. Zaistenie bezpečnosti všetkých účastníkov a návštevníkov je nevyhnutné. Ak by chýbal plán, mohol by to byť zásadný nedostatok, ktorý by mohol mať nežiadúce dôsledky. Preto je dôležité venovať tejto oblasti dostatočnú pozornosť a pripraviť sa na prípadné krízové situácie. Informácie a postupy obsiahnuté v bezpečnostnom a koordinačnom pláne umožnia hlavnému organizátorovi a krízovému tímu rýchlo a efektívne reagovať v prípade vzniku mimoriadnej udalosti. Koordináčny plán, ktorý je súčasťou tejto práce, je nevyhnutným prvkom pre úspešnú organizáciu a bezpečný priebeh športových podujatí. (viď príloha P I.)

Bezpečnostné kontroly pri vstupe – Pri každom vchode by mali byť uskutočňované bezpečnostné prehliadky s cieľom zabrániť vstupu s nebezpečnými predmetmi alebo so zbraňou. To by zahrňovalo napríklad použitie detektorov kovov, prehliadky tašiek a batohov a podobne.

Zvýšená prítomnosť ochrany – Ak by bol každý vchod zabezpečený minimálne dvoma členmi bezpečnostnej služby, znížilo by sa riziko prístupu neoprávnených osôb alebo ohrozenia bezpečnosti divákov alebo hráčov.

Kontrola plnenia pracovných povinností – Je nevyhnutné zaviesť opatrenia na monitorovanie zamestnancov a dobrovoľníkov vzhľadom na prípadný vplyv alkoholu alebo iných návykových látok na ich prácu, aby sa zaručila bezpečnosť návštevníkov a účastníkov MPT – Slovakia Cup.

Priama účasť Policajného zboru SR na podujatí – Polícia by mala byť súčasťou IZS na športovom podujatí a vykonávať hliadkovú a obchádzkovú činnosť. Je dôležité, aby policajti boli vidieť na mieste a mali tak rešpekt a autoritu medzi účastníkmi. Ďalej by sa mala polícia zamerať na prevenciu alkoholu u šoférov a mladistvých osôb a vykonávať kontroly v celom areáli k ochrane mäkkých cieľov.

10.2 Technické, organizačné a materiálne opatrenia

Na zvýšenie bezpečnosti na podujatí môžeme využiť rôzne technické, organizačné a materiálne opatrenia. Nižšie sú uvedené niektoré z nich.

Tréningové cvičenia pre členov bezpečnostnej služby – Tréning členov bezpečnostnej služby by mal zahrňovať krízové situácie, ako napríklad organizovanie evakuácie, poskytovanie pomoci zraneným a riadenie davov v prípade nutnosti.

Dostatočné osvetlenie na tribúnach – Tribúny štadióna nemajú dostatočné osvetlenie. Zvyšuje sa tým riziko nehôd alebo zranení pre osoby nachádzajúce sa na štadióne. Dostatočné osvetlenie okolia športového areálu by mohlo pomôcť minimalizovať tieto riziká.

Pravidelná kontrola a údržba všetkých zariadení pre zaistenie bezpečnosti – ide o zariadenia ako sú napríklad hasičské prístroje, defibrilátory, záchytné siete a podobne.

Zavedenie vysielaciek – Členovia bezpečnostnej služby boli nedostatočne vybavení komunikačným systémom. Komunikačné zariadenia môžu byť využité na zabezpečenie spojenia medzi organizátormi, členmi bezpečnostnej služby a ostatnými účastníkmi tímu.

ZÁVER

Bakalárska práca riešila problematiku ochrany mäkkých cieľov na vybranom športovom podujatí – medzinárodnom parahokejovom turnaji Slovakia Cup v meste Dolný Kubín. V teoretickej časti boli uvedené všeobecné právne normy Slovenskej republiky a všeobecne záväzné nariadenia mesta Dolný Kubín. Ďalej je charakterizovaný pojem mäkký cieľ a jeho ochrana. Ďalšia časť rieši bezpečnostné zložky a ich úlohy. V závere teoretickej časti bol stanovený cieľ bakalárskej práce, kde boli určené metódy na spracovanie.

V praktickej časti bolo predstavené mesto Dolný Kubín ako centrum administratívy v regióne Orava. Ďalej bol opísaný medzinárodný parahokejový turnaj – Slovakia Cup, organizačné zabezpečenie turnaja, miesta konania – zimného štadióna v Dolnom Kubíne, úlohy bezpečnostných zložiek počas konania podujatia. Bola vykonaná analýza bezpečnostných rizík a konkrétnych vzniknutých situácií na podujatí. Na základe týchto poznatkov bol vypracovaný koordinačný plán zabezpečenia medzinárodného parahokejového turnaja – Slovakia Cup a hlavne návrh opatrení na zaistenie bezpečnosti mäkkých cieľov v budúcom konaní podujatia, ktoré boli rozdelené do kategórií preventívnych a technických, organizačných a materiálových.

Hlavným cieľom bakalárskej práce bolo posúdenie súčasného stavu bezpečnosti na športovom podujatí medzinárodný parahokejový turnaj – Slovakia cup, posúdenie rizík a vytvorenie analýzy stavu bezpečnosti na športovom podujatí a na základe spracovanej analýzy vytvorenie koordinačného plánu.

Vypracovaním koordinačného plánu, ktorý doteraz chýbal a návrhom opatrení, ktoré majú za úlohu minimalizovať možné bezpečnostné riziká bol hlavný cieľ bakalárskej práce splnený. V prípade potencionálneho vzniku mimoriadnej udalosti by bolo vhodné venovať veľkú pozornosť, včas predvídať a v čo najvyššej miere eliminovať hroziace nebezpečenstvo voči mäkkým cieľom. Je absolútne nevyhnutné mať vypracované plány zabezpečenia a ochrany mäkkých cieľov, ktoré sú zraniteľné. Je potrebné zabezpečiť a skoordinať úspešnú a efektívnu spoluprácu všetkých bezpečnostných zložiek pôsobiacich u nás.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

A&E TELEVISION NETWORKS, 2018a. *Manchester Arena bombed during Ariana Grande concert* [online]. New York: A&E Television Networks, 2020 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://www.history.com/this-day-in-history/manchester-arena-bombed-during-ariana-grande-concert>

A&E TELEVISION NETWORKS, 2018b. *Terrorist drives truck through a Bastille Day celebration* [online]. New York: A&E Television Networks, 2020 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://www.history.com/this-day-in-history/2016-nice-terrorist-attacks>

CBS, 2018. Suspect, Nikolas Cruz, *in custody in Parkland school shooting in Florida* [online]. New York: CBS Interactive [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://www.cbsnews.com/news/parkland-shooting-florida-school-marjory-stoneman-douglas-high-today-2018-02-14-live-updates/>

ČT24, 2019. *Střelba v Ostravě* [online]. Praha: Česká televize [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/regiony/3000440-v-ostravske-nemocnici-se-strilelo-zasahuje-policie>

DRÁB, Miroslav, 2019a. *Zimný štadión* [online]. Dolný Kubín: Mesto Dolný Kubín [cit. 2023-03-24]. Dostupné z: <https://dolnykubin.com/directory/zimny-stadion/>

DRÁB, Miroslav, 2019b. *Medzinárodný parahokejový turnaj - Slovakia Cup* [online]. Dolný Kubín: Parahockey [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: <https://paralympic.sk/galerie/parahokej-slovakia-cup-2019-dolny-kubin/>

EUROPOL, 2021. *Terrorism Situation and Trend report 2021* [online]. 2021. Haag: European Union Agency for Law Enforcement Cooperation, 113 s. [cit. 2023-04-18]. ISBN 978-92-95220-26-3. Dostupné z: doi:10.2813/677724

HAVLÍKOVÁ, Eva a Martina VITKOVÁ, 2018. *Systém poskytovania neodkladnej zdravotnej starostlivosti záchrannou zdravotnou službou* [online]. Bratislava: Unilabs Slovensko [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.unilabs.sk/clanky-invitro/system-poskytovania-neodkladnej-zdravotnej-starostlivosti-zachrannou-zdravotnou>

JOMA TRAVEL, 2023. *Dolný Kubín, Hviezdoslavovo námestie* [online]. Dolný Kubín: Joma Travel [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: <https://www.cestovnyinformatork.sk/sk/2144/mesto-dolny-kubin.html>

KALVACH, Zdeněk, 2016. *Metodika základy ochrany měkkých cílů*. Praha, 42 s. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/chh/clanek/terorismus-web-dokumenty-dokumenty.aspx>

KALVACH, Zdeněk a Benedikt VANGELI, 2018. Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle [online]. Praha: Ministerstvo vnitra [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/chh/clanek/vyhodnoceni-ohrozenosti-mekkeho-cile-metodika-ke-stazeni.aspx>

MESTO DOLNÝ KUBÍN, 2012. *História mesta* [online]. Dolný Kubín: Mesto Dolný Kubín [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.dolnykubin.sk/historia-mesta.html>

MESTO DOLNÝ KUBÍN, 2019. *Mestská polícia* [online]. Dolný Kubín: Mesto Dolný Kubín [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.dolnykubin.sk/mestska-policia.html>

MESTO DOLNÝ KUBÍN, 2022. *O Dolnom Kubíne* [online]. Dolný Kubín: Mesto Dolný Kubín [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.dolnykubin.sk/o-dolnom-kubine.html>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2017. *Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017-2020*. Praha. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/vlada-schvalila-koncepci-ochrany-mekkych-cilu-pro-roky-2017-2020.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2019. *Bezpečnostní plán měkkého cíle*. Praha, 20 s. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/chh/clanek/terorismus-web-dokumenty-dokumenty.aspx>

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY, 2023. *Legislatíva* [online]. Slovenská republika: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: <https://www.minv.sk/?le>

MRÁZKOVÁ, Lucia, 2019. *Hodnotenie bezpečnosti mäkkých cieľov* [online]. Zlín [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: https://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/45866/mr%C3%A1zkov%C3%A1_2019_dp.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Dizertační práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.

MRÁZKOVÁ, Lucia, Dora LAPKOVÁ a Martin HROMADA, 2019. *Hodnotenie stavu bezpečnosti mäkkých cieľov*. Zlín. Dostupné také z: <http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/41/354.pdf>

POLLÁK, Mário, 2020. *Význam ozbrojených bezpečnostních sborů na eliminaci hrozeb terorismu v ČR* [online]. Brno [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: https://is.ambis.cz/th/nagf3/BP-Pollak_-_final.pdf. Bakalářská práce. Vysoká škola regionálního rozvoje a bankovní institut.

SLOVENSKO, 1990. Zákon č. 369 zo dňa 06. septembra 1990: Zákon Slovenskej národnej rady o obecnom zriadení. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. Bratislava: Vláda SR, ročník 1990, částka 60, číslo 369. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1990-369>

SLOVENSKO, 1991. Zákon č. 564 zo dňa 31. decembra 1991: Zákon Slovenskej národnej rady o obecnej polícii. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. Bratislava: Vláda SR, ročník 1991, částka 107, číslo 564. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1991-564>

SLOVENSKO, 1992. Ústavný zákon č. 460 zo dňa 01. októbra 1992: Ústava Slovenskej republiky. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. Bratislava: Vláda SR, ročník 1992, částka 92, číslo 460. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1992-460>

SLOVENSKO, 1993. Zákon č. 171 zo dňa 06. augusta 1993: Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o Policajnom zbore. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. Bratislava: Vláda SR, ročník 1993, částka 46, číslo 171. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1993-171>

SLOVENSKO, 2001. Zákon č. 315 zo dňa 11. augusta 2001: Zákon o Hasičskom a záchrannom zbore. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. Bratislava: Vláda SR, ročník 2001, částka 132, číslo 315. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2001-315>

SLOVENSKO, 2001a. Zákon č. 314 zo dňa 11. augusta 2001: Zákon o ochrane pred požiarimi. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. Bratislava: Vláda SR, 2001a, částka 132, číslo 314. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2001-314>

SLOVENSKO, 2002a. Zákon č. 129 zo dňa 21. marca 2002: Zákon o integrovanom záchrannom systéme. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. Bratislava: Vláda SR, 2002a, částka 57, číslo 129. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-129>

SLOVENSKO, 2002b. Zákon č. 387 zo dňa 18. júla 2002: Zákon o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*

republiky. Bratislava: Vláda SR, 2002b, částka 156, číslo 387. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-387>

SLOVENSKO, 2004. Zákon č. 579 zo dňa 01. novembra 2004: Zákon o záchranej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. Bratislava: Vláda SR, ročník 2004, částka 246, číslo 579. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-579>

SLOVENSKO, 2011a. Vyhláška č. 385 zo dňa 10. novembra 2011: Vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. Bratislava: Vláda SR, 2011a, částka 122, číslo 385. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2011-385>

SLOVENSKO, 2011b. Zákon č. 179 zo dňa 22. júna 2011: Zákon o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. Bratislava: Vláda SR, 2011b, částka 58, číslo 179. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2011-179>

SLOVENSKO, 2014. *Všeobecne záväzné nariadenie mesta Dolný Kubín č. 5 zo dňa 24. apríla 2014: O mestskej polícii Dolný Kubín*. In: . Dolný Kubín: Mestské zastupiteľstvo Mesta Dolný Kubín, ročník 2014, číslo 5. Dostupné také z: https://www.dolnykubin.sk/vzn-o-mestskej-policii-dolny-kubin-2014-5-vzn/mid/304261/.html#m_304261

SLOVENSKO, 2017. *Všeobecne záväzné nariadenie mesta Dolný Kubín č. 8 zo dňa 14. decembra 2017: O poplatkoch za znečisťovania ovzdušia*. In: . Dolný Kubín: Mestské zastupiteľstvo Mesta Dolný Kubín, ročník 2017, číslo 8. Dostupné také z: https://www.dolnykubin.sk/vzn-o-poplatkoch-za-znecistovanie-ovzdušia-malymi-zdrojmi-znecistovania-2017-8-vzn/mid/304261/.html#m_304261

SLOVENSKO, 2020. Všeobecne záväzné nariadenie mesta Dolný Kubín č. 4 zo dňa 20. februára 2020: O zákaze požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach na území mesta Dolný Kubín. In: . Dolný Kubín: Mestské zastupiteľstvo Mesta Dolný Kubín, ročník 2020, číslo 4. Dostupné také z: https://www.dolnykubin.sk/vzn-o-zakaze-pozivania-alkoholickych-napojov-na-verejne-pristupnych-miestach-na-uzemi-mesta-dolny-kubin-2020-4-vzn/mid/304261/.html#m_304261

SLOVENSKO, 2021. Všeobecne záväzné nariadenie mesta Dolný Kubín č. 12 zo dňa 16. decembra 2021: O sociálnych službách, sociálnej pomoci a úhradách za sociálne služby v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Dolný Kubín. In: . Dolný Kubín: Mestské zastupiteľstvo Mesta Dolný Kubín, ročník 2021, číslo 12. Dostupné také z: https://www.dolnykubin.sk/vzn-o-socialnych-slu-bach-socialnej-pomoci-a-uhradach-za-socialne-sluzby-v-zriadovateľskej-posobnosti-mesta-dolny-kubin-2021-12-vzn/mid/304261/.html#m_304261

VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK, 2014. Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2477-8.

VILÁŠEK, Josef a Jan FUS, 2022. Krizové řízení v ČR na počátku 21. století. Druhé, upravené vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-5498-0.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CBRN	Chemický, biologický, radiologický a jadrový
EUROPOL	Európsky policajný úrad
HZS	Hasičský záchranný zbor
IZS	Integrovaný záchranný systém
MPT – SC	Medzinárodný parahokejový turnaj – Slovakia Cup
MsP	Mestská polícia
ZZS	Zdravotná záchranná služba

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázok 1 – Dolný Kubín, Hviezdoslavovo námestie. (Joma Travel, 2023).....	31
Obrázok 2 – Medzinárodný parahokejový turnaj Slovakia Cup. (Dráb, 2019b).....	32

SEZNAM TABULEK

Tabuľka 1 – Celková miera ohrozenosti (vlastné spracovanie).....	39
--	----

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 – Ciele teroristických útokov. (Kalvach, 2016).....	19
Graf 2 – Typ teroristických útokov. (Kalvach, 2016).....	20

SEZNAM PŘÍLOH

Príloha P I: Analýza vyhodnotenia celkovej miery ohrozenosti na medzinárodnom parahokejovom turnaji – Slovakia Cup

Príloha P II: Koordinačný plán

**PŘÍLOHA P I ANALÝZA VYHODNOTENIA CELKOVEJ MIERY
OHROZENOSTI NA MEDZINÁRODNOM PARAHOKEJOVOM
TURNAJI – SLOVAKIA CUP**

Druh útoku	Pravdepodobnosť			
	Dostupnosť	Výskyt	Zložitosť	Celková pravdepodobnosť
Napadnutie strelnou zbraňou (krátkou, dlhou)	6	2	7	15
Napadnutie chladnou zbraňou (bodné, sečné, tupé apod.)	7	3	7	17
Napadnutie davom (násilné zhromažďovanie)	2	3	2	7
Podpaľáčstvo	4	1	2	7
Nastraženie imitácie výbušniny	2	1	4	7
Falošné oznámenie umiestnenia výbušniny	5	3	5	13
Samovražedný útok s použitím výbušniny	3	1	5	9
Nájazd vozidla s výbušninou so samovražedným účinkom	4	1	6	11
Útok nájazdom vozidla do ľudí	5	2	6	13
CBRN terorizmus	2	1	3	6
Únik nebezpečnej látky	3	4	2	9
Výbušnina umiestnená v interiéri	2	1	5	8
Výbušnina umiestnená v exteriéri	4	1	7	12

Zdroj: Vlastné spracovanie

Druh útoku	Dopad			
	Dopad na život alebo zdravie človeka	Poškodenie majetku	Finančný dopad	Celkový dopad
Napadnutie strelnou zbraňou (krátkou, dlhou)	6	5	4	15
Napadnutie chladnou zbraňou (bodné, sečné, tupé apod.)	6	2	2	10
Napadnutie davom (násilné zhromažďovanie)	5	2	5	12
Podpaľáčstvo	5	6	5	16
Nastráženie imitácie výbušniny	2	1	3	6
Falošné oznámenie umiestnenia výbušniny	1	1	2	4
Samovražedný útok s použitím výbušniny	7	7	4	18
Nájazd vozidla s výbušninou so samovražedným účinkom	7	7	5	19
Útok nájazdom vozidla do ľudí	6	2	2	10
CBRN terorizmus	6	4	3	13
Únik nebezpečnej látky	4	3	2	9
Výbušnina umiestnená v interiéri	6	7	3	16
Výbušnina umiestnená v exteriéri	5	6	3	14

Zdroj: Vlastné spracovanie

PŘÍLOHA P II: KOORDINAČNÝ PLÁN

1. ZABEZPEČENIE KOORDINÁCIE PRI RIEŠENÍ KRÍZOVEJ SITUÁCIE

V prípade vzniku krízovej situácie je potrebné mať prehľadne vymedzené povinnosti a zodpovednosti:

- organizátora športového podujatia,
- bezpečnostného manažéra,
- koordinačného tímu,
- jednotlivých koordinátorov menších úsekov programu.

Na základe analýzy rizík, je potrebné definovať, aké opatrenia je nutné nasadiť, aby sa pri vynaložení primeraných nákladov tieto riziká znížili na najnižšiu možnú úroveň.

Organizátor podujatia Slovakia cup by musí pri príprave spoločenskej akcie vedúcou osobnosťou. Za vytvorenie programu podujatia a bezpečnostného plánu je zodpovedný práve organizátor, no môže niektoré z povinností odovzdať ďalším pracovníkom podieľajúcim sa na ňom. Organizátor musí taktiež mal motivovať zamestnancov, podporovať ich záujmy a vynaložené úsilie, poskytovať podporu jednotlivým zložkám/oddeleniam podieľajúcich sa na prípravu podujatia. Dôležitý faktor pri zabezpečovaní podujatia je spolupráca s ďalšími zložkami ako napríklad mestská polícia, záchranná služba alebo policajný zbor SR.

Organizátor podujatia Slovakia cup musí zabezpečiť nasledujúce opatrenia:

- vopred spracovať podrobné a názorné evakuačné, bezpečnostné a požiarne plány,
- zabezpečiť pripravenosti jednotlivých usporiadateľov k vykonaniu rýchlej evakuácie,
- zabezpečiť možnosti rýchleho a jednoznačného vyhlásenia signálu alebo výzvy ku evakuácii,
- verejne vystaviť stručný a jasný evakuačný plán, vrátane farebných grafických orientačných bodov,
- zabezpečiť označujúce evakuačné trasy, ktoré vedú k najbližšiemu evakuačnému východu,
- zabezpečiť miesta dostatočným počtom prenosných hasiacich prístrojov,

- zabezpečiť zriadenie vodných hydrantov a ich pravidelnú kontrolu,
- zabezpečiť opatrnosť a pozorovanie podozrivých osôb a ich správanie,
- venovať zvýšenú opatrnosť pri stálom pozorovaní podozrivých predmetov, ako sú napr. opustené a voľne pohodené batohy, tašky, kufre a iné podobné batožiny, ktoré nemajú majiteľa,
- precvičovať a preverovať súčinnosť so zástupcami hasičského záchranného zboru, policajného zboru a zdravotníckej záchrannej služby za účelom zoskupenia činností jednotlivých zložiek IZS na možné očakávané MU.

1.1 Úlohy organizátora

Organizátor podujatia Slovakia cup.....(meno) je povinný plniť nasledujúce úlohy:

- zaviesť inštitucionálnu politiku pripravenosti na núdzové situácie,
- definovať úlohy konkrétnych zamestnancov a poskytnúť im pomoc, vrátane menovania manažéra pre krízovú situáciu,
- zostaviť rozpočet a zabezpečiť financovanie potrebných úprav,
- komunikovať so zamestnancami,
- komunikovať s mestom, inými inštitúciami a médiami.

1.2 Úlohy a činnosti bezpečnostného manažéra (koordinátora)

Bezpečnostný manažér (koordinátor) podujatia Slovakia cup.....(meno) je povinný plniť nasledujúce úlohy:

- vytvoriť účinný krízový tím (tak, aby boli zastúpené všetky organizačné jednotky inštitúcie, členovia sú menovaní organizátorom podujatia),
- riadiť tím zodpovedný za krízové situácie pri tvorbe bezpečnostného plánu (pravidelné stretnutia, presne vymedzené a dosiahnuteľné úlohy a pevné termíny ich realizácie, interný systém komunikácie),
- zhromaždiť všetky potrebné dokumenty (zásady havarijnej pripravenosti a ciele bezpečnostného plánu dané vedením, organizačnú schému inštitúcie a kontakty na zamestnancov, rozpočet dostupný na zlepšenie bezpečnostnej situácie inštitúcie),

- jasne definovať zodpovednosti a povinnosti v prípade krízovej situácie,
- zorganizovať tímy pre krízové situácie v menších organizačných jednotkách (jednotlivé oblasti - každý tím má vlastné špecifické úlohy a povinnosti a vlastného vedúceho),
- pravidelne informovať organizátora akcie vedenia o pokroku v plánovaní.
- spolupracovať s miestnymi záchranárskymi zložkami,
- spolupracovať s miestnymi orgánmi,
- určiť osobu, ktorá bude zabezpečovať koordináciu komunikácie aj v prípade krízových situácií:
 - sústrediť sa na spracovanie informácií pre médiá,
 - overiť správnosť informácií z externých zdrojov a šíriť ich medzi zamestnancami inštitúcie,
 - viesť evidenciu o všetkých informáciách, ktoré boli zverejnené (mimo inštitúcie) - kto, o čom, kedy a podobne,
 - udržať si zdržanlivosť pri diskutovaní kontroverzných otázok, kým sa veci nevyriešia s organizátorom.

1.3 Úlohy koordinačného tímu podujatia

Koordinačný tím podujatia má za úlohu plniť nasledujúce povinnosti:

- posúdiť riziká a hrozby (vyhodnotiť rozličné druhy prírodných a iných katastrof),
- určiť zraniteľnosť stavieb a oblastí (pre každý typ hrozby),
- realizovať preventívne opatrenia,
- spoločne s koordinátorom krízového manažmentu vytvoriť krízové tímy nižších organizačných jednotiek (jednotlivých oblastí) a poskytnúť im jasné právomoci.
- Rozhodnúť:
 - kto sa bude zaoberať kritickými rozhodnutiami v prípade mimoriadnej situácie (napríklad evakuácia áno/nie),
 - aké pozície zaujmú jednotliví členovia tímu v prípade ohrozenia,

- akými spôsobmi budú členovia krízového tímu komunikovať medzi sebou (napríklad telefonicky, cez vysielaciu...),
- kto bude zodpovedný za informovanie rodín zranených alebo ohrozených osôb,
- či, a akým spôsobom sa budú členovia tímu identifikovať pri riešení udalosti (napríklad pásky na ruku, bezpečnostné vesty s logom...).
- Odpovedať na otázky:
 - čo je potrebné zachovať (najviac chrániť),
 - kedy je riziko dostatočne vážne na to, aby odôvodnilo okamžité opatrenia na ochranu ľudí/vecí (napr. nariadenie evakuácie,...),
 - aké sú priority ochrany – vytvoriť zoznamy priorit - podklad pre schválenie organizátorom,
 - aká bude úroveň dôvernosti (utajenia) informácií z tejto oblasti.
- Vytvoriť bezpečnostný plán:
 - opatrenia na úrovni pripravenosti,
 - plán reakcie na krízové situácie,
 - plán obnovy.

1.4 Činnosti koordinátora športového podujatia

Bezpečnostný manažér (koordinátor) športového podujatia Slovakia cup.....(meno) plní nasledovné úlohy:

1.4.1 V prípravnej fáze podujatia

- koordinátor vypracuje písomný a grafický plán bezpečnosti práce na športovom podujatí, ak si to vyžaduje výskyt vykonávanej práce, ktorá vystavuje zamestnancov zvýšenému riziku ohrozenia života alebo zdravia,
- koordinátor vypracuje prehľad právnych predpisov a informácií o rizikách bezpečnosti práce súvisiacich so športovým podujatím,
- koordinátor poskytne podklady na ohlásenie podujatia príslušnému mestskému úradu,

- koordinátor bude pomáhať pri rokovaníach s miestnou samosprávou a záchrannými zložkami počas prípravy bezpečnostnej dokumentácie a bude dávať návrhy riešení, aby bola bezpečnosť budúcich pracovníkov (usporiadateľských služieb) zabezpečená už vo fáze spracovania projektu podujatia,
- koordinátor bude pomáhať pri výbere organizátorov jednotlivých zón na základe posúdenia ich morálnej a trestnoprávnej bezúhonnosti z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia návštevníkov, účinkujúcich a VIP hostí a požiarnej ochrany počas podujatia.

1.4.2 V priebehu podujatia

- koordinátor bude koordinovať spoluprácu organizátorov v zónach pri prijímaní opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia návštevníkov, účinkujúcich a VIP hostí s ohľadom na jednotlivé zóny a zásady prevencie rizík a zároveň činnosti vykonávané zamestnancami podujatia,
- v prípade vzniku mimoriadnej udalosti alebo krízovej situácie koordinátor zabezpečí spoluprácu medzi organizátormi a zložkami IZS v zónach, kde prebiehajú záchranné a likvidačné práce. Jeho úlohou bude zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia návštevníkov, účinkujúcich a VIP hostí v jednotlivých zónach. Koordinátor tiež zabezpečí dodržiavanie zásad prevencie rizík stanovených IZS,
- koordinátor bude systematicky realizovať monitorovanie priamo v jednotlivých oblastiach s dôrazom na dodržiavanie noriem týkajúcich sa bezpečnosti a požiarnej ochrany s ohľadom na ochranu zdravia a bezpečnosti návštevníkov, účinkujúcich a VIP hostí v jednotlivých zónach,
- na základe týchto pravidelných kontrol koordinátor predloží návrhy na odstránenie zistených nedostatkov alebo navrhne optimálne riešenia,
- následne koordinátor skontroluje a vyhodnotí plnenie nápravných opatrení zistených nedostatkov s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia návštevníkov, účinkujúcich a VIP hostí v jednotlivých zónach,
- koordinátor bude monitorovať dodržiavanie značenia únikových ciest a spolupracovať s organizátormi v jednotlivých zónach,
- pomáha pri určovaní a umiestňovaní bezpečnostných značiek atď.

- koordinátor bude informovať všetkých organizátorov jednotlivých zón o bezpečnostných a zdravotných rizikách, ktoré vznikli počas podujatia,
- koordinátor bude kontrolovať bezpečnosť vstupu, vrátane vstupu do jednotlivých zón, do objektov podujatia, aby sa zabránilo vstupu nepovolaných fyzických osôb,
- koordinátor bude monitorovať dodržiavanie povinností usporiadateľskej služby a súkromných bezpečnostných služieb a aktualizovať bezpečnostný plán na základe nových zistení z kontrol.

2. Vymedzenie využitia koordinačnej činnosti

- Spôsob zabezpečenia verejného poriadku, vrátane jeho prípadného obnovenia v prípade jeho narušenia, počas veľkého zhromaždenia osôb s rizikovými faktormi (ďalej len "rizikové zhromaždenie") je v zodpovednosti Polície Slovenskej republiky (ďalej len "Polícia SR") v miestne príslušnej obce a nie je súčasťou tejto koordinačnej činnosti.
- Cieľom tejto koordinačnej práce je:
 - odpoveď organizátora na vznik mimoriadnej udalosti (ďalej len "MU") na mieste konania športových alebo kultúrnych podujatí a
 - stanovenie pravidiel spolupráce so záchrannými zložkami pri záchranných a likvidačných prácach, ktoré sú potrebné na riešenie MU a preventívna príprava na takúto spoluprácu.
- V prípade, že IZS musia zasahovať počas zhromaždení, športových alebo kultúrnych podujatí, môže to spôsobiť komplikácie pri obmedzeniach, ktoré musia byť dodržané vzhľadom na občanov (dav) - väčšinou ide o nutnosť uvoľniť priestor pre prejazd zasahujúcich síl a prostriedkov (ďalej len "SaP") jednotiek IZS alebo umožniť prístup k miestu MU. S ohľadom na bezpečnosť a pohodlie všetkých zúčastnených sa vykonáva:
 - poskytovanie neodkladnej prednemocničnej starostlivosti,
 - záchranné a likvidačné práce počas MU (napr. hasenie požiaru),
 - prijatie ďalších opatrení na ochranu obyvateľstva,
 - predchádzanie škodám na životoch, zdraví a majetku vo všeobecnosti.

2.1 Spolupráca usporiadateľov so zložkami IZS a opatrenia pri rizikovom športovom podujatí

- najmenej päť dní pred rizikovým športovým podujatím a v deň samotného podujatia sa uskutoční zasadnutie, ktorého sa zúčastnia: bezpečnostný manažér, bezpečnostní manažéri súťažiacich družstiev, delegát zväzu, zástupca prevádzkovateľa strážnej služby, policajný príslušník, dozorný orgán obce, zástupca hasičskej jednotky, zástupca záchrannej zdravotnej služby a prípadne aj ďalší zainteresovaní,
- v prípade označenia športového podujatia za rizikové menej ako päť dní pred jeho začiatkom, bezpečnostný manažér zabezpečí okamžité uskutočnenie porady a to v deň konania podujatia,
- bezpečnostný manažér po požiadaní Policajného zboru o súčinnosť pri zabezpečení ochrany verejného poriadku a pokojného priebehu stretnutia priebežne informuje Policajný zbor o predpokladanom počte rizikových účastníkov a o ďalších dôležitých skutočnostiach súvisiacich z športovom podujatí,
- bezpečnostný manažér organizátora podujatia detailne rozpracuje bezpečnostné opatrenia na konkrétne športové podujatie. Priebežne ich aktualizuje podľa vývoja situácie, informuje o nich Policajný zbor, obec a delegáta zväzu, koordinuje prípravu bezpečnostných opatrení a ich vykonávanie v súčinnosti s ostatnými osobami zabezpečujúcimi ochranu verejného poriadku na športové podujatie,
- predtým, než účastníci vstúpia do sektorov, bude vykonaná bezpečnostná kontrola usporiadateľom v spolupráci s príslušníkom policajného zboru s minimálne dvomi kontrolnými zónami,
- počas celého priebehu rizikového športového podujatia sa uskutočňuje neustály dohľad nad arénou.

2.2 Negatívne obmedzenia používania tejto koordinačnej činnosti podľa počtu osôb

Využitie typových činností sú vymedzené nasledovne:

- **spodné hranice využívania** – na podujatiach, na ktorých sa očakáva účasť len niekoľkých desiatok ľudí (do sto osôb), sa záchranné služby na spoluprácu nijako preventívne nepripravujú, aj keď existujú určité rizikové faktory. V takýchto prípadoch sa v prípade nepredvídanej MU postupuje štandardne podľa pravidiel IZS,
- **vrchné hranice využívania** – zásady daného druhu činnosti sú plne uplatniteľné na predvídateľné riziká očakávané pri činnosti s nadnárodným charakterom (to zahŕňa podujatia s očakávanou návštevnosťou 125 000 návštevníkov, 55 zahraničných delegácií), vzhľadom na možnosť zneužitia sprievodných rizikových zhromaždení (napr. terorizmus, radikálni aktivisti) sú samotné tieto zásady nedostatočné. Pre takéto podujatia je samotná preventívna prítomnosť Polície SR a ďalších zložiek IZS nedostatočná. Na prijatie potrebných opatrení alebo na zásah je potrebné, aby usporiadateľská služba mala vypracovaný **bezpečnostný plán**.

2.3 Koordinácia a riadenie záchranných a likvidačných prác

V rámci svojich povinností má organizátor povinnosť nahlásiť vznik mimoriadnej udalosti a/alebo krízovej situácie na tiesňovú linku jednotlivých zložiek IZS. Na základe toho má právo požiadať pridelené zložky IZS o vykonanie záchranných a likvidačných prác v mieste vzniku mimoriadnej udalosti a/alebo krízovej situácie.

Je povinnosťou koordinátora pomáhať veliteľovi jednotky IZS alebo veliteľovi zásahu IZS. Koordinátor je zaviazaný informovať organizátora podujatia a samotný zásah o spolupráci bezodkladne. Počas zásahu musí koordinátor udržiavať kontakt s koordinačným štábom organizátora podujatia a poskytovať mu alebo poverenému členovi štábu informácie o aktuálnom zásahu.

V prípade závažnej MU môže veliteľ zásahu zriadiť štáb veliteľa zásahu ako svoj výkonný orgán, ktorý koná v súčinnosti so štábom veliteľa policajných opatrení.

Veliteľ zásahu môže do štábu povolať:

- iné právnické alebo fyzické osoby, ktoré sú vlastníkami, správcami alebo užívateľmi pozemkov, stavieb alebo látok v súvislosti s riešením tejto mimoriadnej udalosti, alebo ktoré poskytujú osobnú alebo vecnú pomoc na výzvu veliteľa zásahu (napr. koordinátor podujatia, hlavný organizátor, organizátor zóny).

2.4 Nástupný priestor zložiek integrovaného záchranného systému

Pre účely tejto koordinačnej činnosti sa pod pojmom nástupného priestoru jednotiek IZS rozumie miesto alebo viacero miest, kde sú pripravené na zásah vyčlenené SaP poskytovateľa ZZS a Hasičský záchranný zbor kraja.

Zodpovednosť za určenie miesta nástupu IZS nesie veliteľ jednotiek požiarnej ochrany v spolupráci s organizátorom podujatia. Organizátor podujatia má za úlohu tento objekt zabezpečiť, aby miesto nástupu spĺňalo nasledujúce kritériá:

- umožňovalo voľný vstup na miesto konania,
- bolo prístupné pre prípadné posilnenie SaP z miestne príslušnej hasičskej stanice alebo zo zariadenia dispečerskej základne poskytovateľa regionálnej záchranej služby,
- umožňovalo prepravu zranených do lôžkových zdravotníckych zariadení,
- umožňovalo vytvorenie priestorovo primeraného (podľa rozsahu udalosti) priestoru na zhromaždenie ranených a chorých na ošetrovanie a zabezpečenie pacientov pred transportom do nemocničných zariadení,
- umožňovalo čerpanie vody do cisterien jednotiek požiarnej ochrany,
- zaisťovalo bezpečnosť zasahujúcich základných zložiek IZS a ďalších privolaných zložiek IZS,
- atď.

Spracovala pre športové podujatie Slovakia cup v Dolnom Kubíne

Tatiana Blizniaková

Študentka

Ústav ochrany obyvateľstva

Fakulta logistiky a krízového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

e-mail: t_blizniakova@utb.cz

3. Prílohy

Príloha 1: Dôležité telefónne čísla pre krízovú činnosť usporiadateľov podujatia

Základné zložky IZS a mestská polícia:

- Tiesňová linka: 112,
- Polícia SR: 158,
- Záchranná zdravotná služba: 155,
- Hasičský záchranný zbor: 150,
- Mestská polícia: 159.

Základné zložky IZS a ostatné zložky v meste Dolný Kubín:

- Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Dolnom Kubíne: +421 9614 33101 - 3155, 3156,
- OO PZ Dolný Kubín: +4219614 33705,
- Mestská polícia Dolný Kubín: +421457701211,
- Hasičská stanica Dolný Kubín: +421457701208,
- Mestské kultúrne stredisko Dolný Kubín: +421457701212,
- Mestský úrad Dolný Kubín: +421457701300,
- Zdravotná záchranná služba Dolný Kubín: +421457701210.

Havarijne služby:

- Elektrikárske služby: 0800 159 000,
- Plynárenské služby: 0850 111 727,
- Vodárenská pohotovosť: 043/5885 617, 043/2388 507.

Príloha 2: Právne predpisy vzťahujúce sa ku športovému podujatiu Slovakia cup

Dolný Kubín

SLOVENSKO, 1991. Zákon č. 564 zo dňa 31. decembra 1991: Zákon Slovenskej národnej rady o *obecnej polícii*. In: Zbierka zákonov Slovenskej republiky. Bratislava: Vláda SR, ročník 1991, časťka 107, číslo 564. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1991-564>

SLOVENSKO, 1993. Zákon č. 171 zo dňa 06. augusta 1993: Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o Policajnom zbore. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. Bratislava: Vláda SR, ročník 1993, časťka 46, číslo 171. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1993-171>

SLOVENSKO, 2001. Zákon č. 315 zo dňa 11. augusta 2001: Zákon o Hasičskom a záchrannom zbore. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. Bratislava: Vláda SR, ročník 2001, časťka 132, číslo 315. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2001-315>

SLOVENSKO, 2001. Zákon č. 314 zo dňa 11. augusta 2001: Zákon o ochrane pred požiarmi. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. Bratislava: Vláda SR, ročník 2001, časťka 132, číslo 314. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2001-314>

SLOVENSKO, 2002. Zákon č. 129 zo dňa 21. marca 2002: Zákon o integrovanom záchrannom systéme. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. Bratislava: Vláda SR, ročník 2002, časťka 57, číslo 129. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-129>

SLOVENSKO, 2002. Zákon č. 387 zo dňa 18. júla 2002: Zákon o riadení štátu v krízových *situáciách mimo času vojny* a vojnového stavu. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. Bratislava: Vláda SR, ročník 2002, časťka 156, číslo 387. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-387>

SLOVENSKO, 2004. Zákon č. 579 zo dňa 01. novembra 2004: Zákon o záchrannej zdravotnej službe a o zmene a *doplnení niektorých zákonov*. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. Bratislava: Vláda SR, ročník 2004, časťka 246, číslo 579. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-579>

SLOVENSKO, 2014. Všeobecne záväzné nariadenie mesta Dolný Kubín č. 5 zo dňa 24. apríla 2014: O *mestskej polícii Dolný Kubín*. In: . Dolný Kubín: Mestské zastupiteľstvo Mesta Dolný Kubín, ročník 2014, číslo 5. Dostupné také z: https://www.dolnykubin.sk/vzn-o-mestskej-policii-dolny-kubin-2014-5-vzn/mid/304261/.html#m_304261

